

Discovery of Audit Distortions and Financial Reporting Readability; Emphasis on the Moderating Role of Managers' Ability

Mahdi Saghafi *

Assistant Professor, Department of Accounting, Payame Noor University, Tehran, Iran

Azam Pouryousof

Assistant Professor, Department of Accounting, Payame Noor University, Tehran, Iran

Ali Shirzadi

MSc Accounting, Payame Noor University, Tehran, Iran

Abstract

In this research, the relationship between the discovery of audit distortions and the readability of financial reports has been investigated, as well as the moderating effect of management ability on this relationship. This research is practical in terms of its purpose, and the correlation method is causal (post-event). In this research, the data of 129 companies listed on the Iran Stock Exchange during a seven-year period (from 2015 to 2021) were gathered to test the hypotheses using panel data. The collection of information in this study was done using library methods. Related data to measure the variables were collected from the Codal website and financial statements of the companies. Basic calculations were done in Excel. Then, Stata software was used to test the research hypotheses. The results of the research show that the discovery of audit distortions has a direct and significant effect on the readability of financial reports. Additionally, the results indicate that the ability of managers can not only moderate the positive relationship between the discovery of audit distortions and the readability of financial reports, but also increase the intensity of this relationship.

Keywords: Management Ability, Audit Quality, Readability Of Financial Reports.

* Corresponding Author: saghafi.mahdi@pnu.ac.ir

How to Cite: Saghafi, M., Pouryousof, A., Shirzadi, A. (2024). Discovery of Audit Distortions and Financial Reporting Readability; Emphasis on the Moderating Role of Managers' Ability, *Empirical Studies in Financial Accounting*, 20(80), 215-254. DOI: 10.22054/qjma.2024.76216.2502

1. Introduction

A significant part of the companies' information is presented through the annual reports. A clear presentation of this amount of information is important for the clear understanding and interpretation of the information in the financial statements. There is a possibility that company managers change the readability of financial reports in order to attract the attention of investors, and control the perceptions of information users. The possibility of managers exploiting loopholes in accepted accounting principles and standards for personal gain necessitates a thorough evaluation and review by auditors. This evaluation aims to identify potential opportunities for fraud and weaknesses in these principles and standards for rectification. In this way, auditors can play an important role in making financial reports more readable through the quality of the audit. At the same time, the motivation and ability of managers to apply personal interests can also be an obstacle to high-quality auditing. Therefore, the purpose of this research is to examine the effect of audit quality on the readability of financial reports and to investigate how managers' ability can influence this relationship.

Research Question(s):

Does audit quality have a significant effect on the readability of financial reports?

Can managers' ability moderate the relationship between audit quality and readability of financial reports?

2. Literature Review

Blanco et al. (2021) stated in their research that when annual reports are less readable, auditors spend more effort on auditing financial statements. Furthermore, Hassan (2017) indicated that companies with capable managers publish more readable financial reports. Ghanizadeh et al. (2021) also concluded that financial knowledge and ability of managers have a positive and significant effect on audit quality.

3. Methodology

The data needed for the research were collected through Rahvard Navin software and Codal website, as well as from the audited financial statements of the companies and their audit reports. The statistical population of the research consists of the companies listed

on the Iran Stock Exchange. Thus, 129 companies were selected from the statistical population over seven years (903 observations) from those active between 2015 and 2021, after applying restrictions.

4. Results

The findings of the research show that the increase in sensitivity of the auditors in their proceedings, which has led to the discovery of more and more accounting distortions and finally the improvement of audit quality, has led to effective communication with managers in choosing simple words and phrases. This results in an increase in the use of simple language and a reduction in the complexity of financial report content, thereby enhancing the readability of financial reports. Additionally, the ability of managers can not only moderate the positive relationship between audit quality and the readability of financial reports, but also increase the intensity of this relationship.

5. Discussion

The readability of managers' explanatory reports is crucial for influencing information users. However, the absence of a universal standard for reading such reports presents management with numerous choices regarding content and even formatting. It is possible for managers to mislead the users of information when choosing the right decision by manipulating the readability of financial reports. This issue underscores the essential role of auditors, given its financial consequences and the potential for economic crises. Auditors play a crucial role in enhancing the quality of financial reports and mitigating opportunistic motives of managers. As the CEO is a key figure in the company's economy with significant influence, they can impact the company's value and profitability through their presentation of news and reports. Therefore, audit quality as one of the most important factors in the implementation of audit operations in audit institutions should be considered, so that the mission of auditing, which is ensuring financial statements, is carried out at the highest level of confidence. However, in situations where managers possess high abilities, there is a possibility of adjusting and being affected by this relationship. In this situation, there is a contradiction regarding the managers' ability to provide clear or complex reports and the quality of the audit. This issue originated from theories such as representation and stakeholders. Therefore, the moderating effect of managers' ability

on the relationship between audit quality and readability of financial reports is important. In other words, capable managers in different situations send a positive sign of the company's status to the market by providing clear information and thus reduce agency costs. Thus, these managers have a greater ability to clearly express information to the market, which helps create a competitive advantage, maintain reputation, and foster self-motivation.

6. Conclusion

In general, the results of this research indicate that the quality of auditing has improved, and the ability of managers plays a crucial role in enhancing the quality and transparency of financial reports. Therefore, it can be said that audit quality is an important and influential variable in ensuring financial statements and gaining the trust of information users. Additionally, capable managers demonstrate a greater inclination towards information transparency due to their superior performance.

کشف تحریف‌های حسابرسی و خوانایی گزارش‌های مالی؛ با تأکید بر نقش تعدیلی توانایی مدیران

استادیار گروه حسابداری، دانشکده مدیریت، حسابداری و اقتصاد، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

مهدی ثقفی *

استادیار گروه حسابداری، دانشکده مدیریت، حسابداری و اقتصاد، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

اعظم پوریوسف

کارشناسی ارشد حسابداری، دانشکده مدیریت، حسابداری و اقتصاد، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

علی شیرزادی

چکیده

در پژوهش حاضر به بررسی رابطه بین کشف تحریف‌های حسابرسی با خوانایی گزارش‌های مالی و همچنین بررسی اثر تعدیل‌کنندگی توانایی مدیریت بر این رابطه پرداخته شده است. به منظور سنجش فرضیه‌های پژوهش از داده‌های پنل ۱۲۹ شرکت پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار در بازه‌ای ۷ ساله (سال‌های ۱۳۹۴ الی ۱۴۰۰) استفاده گردیده است. جمع‌آوری اطلاعات در این پژوهش، به روش کتابخانه‌ای انجام گرفته و داده‌های مرتبط به متغیرها، از سایت جامع اطلاع‌رسانی ناشران و گزارش‌های مالی شرکت‌های نمونه جمع‌آوری شده و محاسبات اولیه پنل در اکسل انجام شده است، در نهایت از نرم‌افزار استاتا به منظور سنجش فرضیه‌ها استفاده شده است. نتایج حاصل از پژوهش نشان می‌دهد که کشف تحریف‌های حسابرسی به عنوان معیار سنجش کیفیت حسابرسی بر خوانایی گزارش‌های مالی مدیران تأثیر مستقیم و معناداری دارد. همچنین نتایج حاکی از آن است که توانایی مدیران نه تنها می‌تواند ارتباط مثبت کشف تحریف‌های حسابرسی بر خوانایی گزارش‌های مالی را تعدیل نماید، بلکه شدت این ارتباط را نیز افزایش خواهد داد.

کلیدواژه‌ها: توانایی مدیریت، کیفیت حسابرسی، خوانایی گزارش‌های مالی.

* نویسنده مسئول: saghafi.mahdi@pnu.ac.ir

مقدمه

مفاهیم نظری استانداردهای حسابداری، اذعان می‌دارد که گزارش‌های حسابداری، می‌تواند اطلاعاتی سودمند را برای ارزیابی وظیفه مباشرت مدیر به‌منظور حفظ یا جایگزینی آن‌ها فراهم آورد. در این رابطه، خوانایی را می‌توان از جمله مهم‌ترین مشخصات اطلاعات متنی دانست که در زمینه‌های مختلفی موردسنجش قرار گرفته است. پژوهش‌های زیادی درخصوص اهمیت خوانایی، در زمینه‌های مختلف همچون امور حقوقی، مالی، پزشکی و حتی امور نظامی صورت گرفته است (DuBay, 2004; Bonsall & Miller, 2017). در حقیقت خوانایی به معنای موفقیت خواننده در درک و فهمیدن یک متن است و در صورتی، اطلاعات موجود در یک متن را می‌توان به‌درستی تشخیص داد که قابلیت خوانایی آن متن در سطح بالایی قرار داشته باشد. در سال‌های اخیر به‌مبحث خوانایی اطلاعات مالی در پژوهش‌های بازار سرمایه توجه زیادی شده است چراکه تغییرات در الزامات افشای اطلاعات شرکت‌ها، موجب افزایش قابل توجه کمیت اطلاعات گزارش شده گردیده است و توجه قانون‌گذاران و سرمایه‌گذاران را به خود جلب نموده است. بخش قابل توجهی از اطلاعات شرکت‌ها، از طریق یادداشت‌های توضیحی ارائه می‌گردد که ارائه شفاف این حجم از اطلاعات امری مهم در جهت درک و تفسیر صحیح اطلاعات صورت‌های مالی است. به همین دلیل این احتمال وجود دارد مدیران شرکت‌ها به‌منظور جلب توجه سرمایه‌گذاران و کنترل ادراک استفاده‌کنندگان از اطلاعات، خوانایی گزارش‌های مالی را دستخوش تغییرات نمایند. انجمن حسابداران خبره تقلب را یک رفتار و عملکرد عمدی تعریف می‌کند که منجر به بدرفتاری در گزارشگری مالی می‌گردد. ولف و هرمانسون (۲۰۰۴) در پژوهش خود، توانایی مدیریت را هم‌سطح با سه جزء دیگر تقلب معرفی کردند که باعث می‌شود انگیزه و عقلانیت فرد به‌سوی رفتار متقلبانه سوق پیدا کند. این بخش به معنای داشتن توانایی شخصی و ویژگی‌های لازم برای انجام تقلب است (Wolfe & Hermanson, 2004). درحالی‌که تقلب در اطلاعات گزارش شده که منشأ آن ضعف کنترل‌های داخلی است، حسابرس مستقل را به تلاش مضاعف برای شناسایی

تحریفات عمدی صورت‌های مالی وادار می‌کند و احتمال افزایش کشف تقلب در آینده را به‌دنبال خواهد داشت (Public Company Accounting Oversight Board, 2010). این احتمال که مدیران از خلأهای موجود در اصول و استانداردهای پذیرفته‌شده حسابداری به نفع خود استفاده می‌نمایند، نیازمند ارزیابی و بررسی دقیق حسابرسان می‌باشد تا بدین طریق فرصت‌های احتمالی تقلب را شناسایی نموده و نقاط ضعیف این اصول و استانداردها را مشخص و مرتفع سازند. استانداردهای حسابرسی فعلی ایجاب می‌کند، توجه حسابرسان به گونه‌ای باشد که نه تنها اطلاعات را به دلیل کشف گزارش‌های نادرست بررسی کنند، بلکه باید با ارزیابی که صورت می‌پذیرد، اثبات نمایند که اطلاعات ارائه‌شده با اطلاعات حسابرسی شده سازگار است یا خیر و در صورت کشف تحریف‌های با اهمیت بین اطلاعات حسابرسی شده و سایر گزارش‌های همراه، اقدام به اصلاح گزارش‌های حسابرسی نمایند (Financial Reporting Council, 2016; International Federation of Accountants, 2012; Public Company Oversight Board, 2013). به همین دلیل این احتمال وجود دارد حسابرسان از طریق کیفیت حسابرسی به‌عمل آمده نقشی مهم در جهت هرچه خواناتر بیان شدن گزارش‌های مالی داشته باشند؛ اما انگیزه و توانایی مدیران در جهت اعمال منافع شخصی، خود می‌تواند مانعی بر انجام حسابرسی باکیفیت باشد. این در حالی است که حسابرسان نیز با افزایش کیفیت حسابرسی به‌عمل آمده می‌توانند، مدیران را در ارائه گزارش‌های مالی بی‌کیفیت (همراه با مدیریت سود) در تنگنا قرار دهند (نمازی و همکاران، ۱۳۹۰). براین اساس هدف از پژوهش حاضر بررسی تأثیر کیفیت حسابرسی به‌عمل آمده بر خوانایی گزارش‌های مالی و نیز بررسی تأثیر توانایی مدیران در تعدیل این ارتباط می‌باشد.

مالمندیر و تیت (۲۰۰۸)، بیان داشتند حسابرسان می‌توانند توانایی مدیریت را مورد ارزیابی قرار داده و این موضوع را در اظهارنظر خود مدنظر قرار دهند (Malmendier & Tate, 2008). از سویی دیگر برخی پژوهش‌ها (Banerjee et al., 2018; Hasan, 2017) نشان دادند که شرکت‌ها با مدیران توانمند کمتر از سایر واحدهای تجاری دیگر اقدام به

مبهم ساختن عملکرد واقعی خود می کنند. چرا که این گونه مدیران به منظور آگاه نمودن استفاده کنندگان از اطلاعات از عملکرد مطلوب خود، اقدام به ارائه گزارش هایی شفاف، خوانا و قبال فهم تر می نمایند (Chang et al., 2010; Hasan, 2017). در حقیقت مدیران توانا به منظور کاهش عدم تقارن اطلاعاتی تمایل بیشتری به افشای با کیفیت اطلاعات دارند، چرا که این شفافیت باعث قیمت گذاری صحیح از سوی سرمایه گذاران شده و ضمن بهبود عملکرد شرکت، هزینه سرمایه را کاهش خواهد داد (جبارزاده کنگرلویی و رادی، ۱۳۹۸). بر این اساس انتظار می رود که توانایی های مدیریتی بر رابطه بین کیفیت حسابرسی به عمل آمده و خوانایی گزارش های مالی تأثیر گذار باشد. بیشتر پژوهش های صورت گرفته در بازارهای نوظهور و جهان، کمتر به این موضوع توجه داشته اند و غالباً توانایی مدیریت را با خوانایی صورت های مالی مورد بررسی قرار دادند و کیفیت حسابرسی را که می تواند تأثیر بسزایی بر خوانایی صورت های مالی داشته باشد نادیده گرفته اند که این امر یک شکاف در ادبیات حسابداری و گزارشگری مالی محسوب می گردد؛ بنابراین یکی از ضرورت های انجام پژوهش حاضر نیز این موضوع می باشد. همچنین از آنجایی که پوشش رسانه ای و خوانایی گزارشگری مدیران یکی از معیارهای مهم افشای اطلاعات شرکت قلمداد می گردد و بر ریسک غیرسیستماتیک سهام تأثیر گذار است، باید توجه حسابسان را بیش از پیش معطوف به خود داشته باشد که این موضوع در بازار سرمایه ایران کمتر مورد توجه قرار گرفته است. از سویی دیگر، از آنجایی که گزارش های مدیران در انتقال اطلاعات به استفاده کنندگان نقشی مهم ایفا می نمایند، می تواند به عنوان عاملی مهم از حاکمیت شرکتی بیرونی تلقی گردد که این موضوع نیز یکی دیگر از ضرورت های انجام پژوهش های این حوزه باشد. در نهایت از آنجایی که مدیرعامل به عنوان شخصیتی تأثیر گذار بر اقتصاد شرکت است و دارای توانایی های متعددی است می تواند با چگونگی ارائه اخبار و گزارش ها بر ارزش و سودآوری شرکت تأثیر گذار باشد. لذا پژوهش حاضر در پی پاسخ به این سؤال است که آیا توانایی مدیریت می تواند بر رابطه بین کیفیت حسابرسی به عمل آمده و خوانایی صورت های مالی واحدهای تجاری، اثر گذار باشد یا خیر؟ به منظور

پاسخ به پرسش اصلی پژوهش پس از تدوین فرضیه‌ها مطابق با چارچوب نظری، مدل‌های رگرسیونی هر فرضیه تهیه و اقدام به تحلیل و نتیجه‌گیری از آن شده است. انتظار می‌رود نتایج این پژوهش بتواند مبانی نظری پژوهش‌های پیشین در ارتباط با زبان گزارشگری مالی را بسط داده و شواهدی را از میزان اثرگذاری توانایی مدیران بر رابطه کیفیت حسابرسی و خوانایی گزارش‌های مالی واحدها گزارشگر ارائه خواهد داد. بدین ترتیب این پژوهش اطلاعات مفیدی را متناسب با نیاز اطلاعاتی سرمایه‌گذاران و سایر استفاده‌کنندگان از گزارش‌های مالی و حسابداری ارائه خواهد داد. ساختار پژوهش حاضر در ادامه شامل: چارچوب نظری و پیشینه پژوهش مطرح گردیده و بعدازآن ضمن ارائه فرضیه‌های پژوهش، به روش‌شناسی پژوهش و ارائه یافته‌ها پرداخته شده است. درنهایت ضمن بررسی و تجزیه و تحلیل یافته‌ها و بحث و نتیجه‌گیری آن‌ها، پیشنهادها ارائه شده است.

چارچوب نظری و پیشینه پژوهش

قابل فهم بودن ازجمله ویژگی‌های کیفی اطلاعات است که مطابق با استاندارد حسابداری ایران می‌تواند موجب درک بهتر معنای اطلاعات توسط استفاده‌کنندگان از اطلاعات گردد. این درحالی است که خوانایی اطلاعات نیز به‌عنوان مفهومی جدید در حسابداری می‌تواند عاملی مهم در جهت قابل فهم بودن اطلاعات باشد (Ajina et al., 2016). در حقیقت متنی را خوانا می‌نامند که خواننده بتواند آن را به‌صورت روان بخواند و به‌آسانی آن را درک کند. خوانایی گزارش‌های مالی می‌تواند به درک بهتر استفاده‌کنندگان از صورت‌های مالی کمک نماید، همچنین خوانایی گزارش‌های مالی موجب می‌گردد تا سرمایه‌گذاران و استفاده‌کنندگان تصمیمات بهتری را اتخاذ نمایند؛ بنابراین، یکی از عوامل بااهمیت در شفافیت گزارشگری مالی، خوانایی گزارش‌های مالی است، بدین منظور خوانایی گزارش‌های مالی ازجمله عواملی است که کیفیت گزارشگری صورت‌های مالی و بهبود اطلاعات حسابداری را به همراه خواهد داشت (Luo et al., 2018). پژوهش‌های مختلفی بر این اصل استوار بوده که خوانایی گزارش‌های مالی می‌تواند بر تصمیمات استفاده‌کنندگان از اطلاعات تأثیرگذار بوده و اعتماد و اتکای آنان را در پی داشته باشد

(Rennekamp, 2012; Asay et al., 2017). در حقیقت مدیریت می‌تواند اطلاعات مالی را با خوانایی بالا (استفاده از اطلاعات مقایسه‌ای و جداول) یا خوانایی ضعیف (استفاده از واژگان پیچیده و متن) ارائه نموده و با دست‌کاری در خوانایی افشای کیفی اطلاعات و یا سوگیری در بیان احساسی زبان، به دنبال کنترل ادراک استفاده‌کنندگان از اطلاعات باشد (Asay et al., 2018). همچنین از این طریق می‌تواند بخش‌های مثبت عملکرد خود را با خوانایی قوی، برجسته و ضعف‌های خود را با زبانی مبهم و خوانایی ضعیف، مخفی سازد (فغفورمغربی و همکاران، ۱۳۹۹)؛ بنابراین مطابق با پژوهش ارتگرال و همکاران (۲۰۱۷)، پیچیدگی در خوانایی گزارش‌های مالی می‌تواند خطر کسب اطلاعات نادرست را افزایش داده و نهایتاً منجر به ایجاد اختلال در قدرت تحلیل اطلاعات توسط استفاده‌کنندگان از اطلاعات گردد ((Ertugrul et al., 2017). بنابراین یکی از مهم‌ترین ارکان تصمیم‌گیری، وجود اطلاعات مالی شفاف و قابل مقایسه است که بتواند در جهت رشد و توسعه اقتصادی اثرگذار باشد. هرچند از منابع مختلف امکان دریافت اطلاعات مالی وجود دارد، اما صورت‌های مالی به‌عنوان هسته اصلی گزارشگری مالی حاوی اطلاعاتی درباره وضعیت مالی و عملکرد مالی بنگاه‌های اقتصادی می‌باشد. در حقیقت صورت‌های مالی ازجمله مهم‌ترین منابع ارائه اطلاعات مالی است که می‌توان از طریق فرآیند حسابرسی، کیفیت اطلاعات ارائه‌شده را موردسنجش و ارزیابی قرار دهد. براین اساس یک رویکرد مهم جهت شفافیت اطلاعات و افزایش کیفیت اطلاعات حسابداری توجه به مفهوم کیفیت حسابرسی می‌باشد (Karamanou & Vafeas, 2005). انتظاری که از حساب‌رسان وجود دارد آن است که رویه‌های حسابداری سؤال‌برانگیز و خطاهای با اهمیت و موارد خلاف را گزارش نماید تا از این طریق گزارش‌های مالی ارائه‌شده توسط مدیران از خوانایی لازم برخوردار بوده و علاوه بر قابل فهم بودن قابل اتکا نیز باشند. در این پژوهش مطابق با تعریف دی آنجلو (۱۹۸۱) که کیفیت حسابرسی را توانایی حساب‌رسان در کشف تحریف‌های با اهمیت موجود در صورت‌های مالی و قدرت گزارش آن تحریف‌ها بیان نمود (DeAngelo, 1981)، برای تعیین کیفیت حسابرسی از داده‌های مربوط به نسبت موفقیت

حسابرس در کشف تحریف‌ها استفاده کرده است؛ بنابراین از آنجایی که در این پژوهش کیفیت حسابرسی بر اساس نسبت موفقیت حسابرس در کشف تحریف‌های با اهمیت در نظر گرفته شده است، توانایی و تلاش حسابرسان در جهت کشف تحریف‌ها ضروری به نظر می‌رسد که این موضوع می‌تواند با خوانایی گزارش‌های مالی مستقیماً در ارتباط باشد یا خیر، چراکه مدیران در تدوین این گزارش‌ها و خوانایی مورد استفاده در آن کاملاً آزادی عمل داشته و خواسته یا ناخواسته نیات و پیش‌ذهنیات خود را در آن گزارش‌ها آشکار خواهند ساخت. بلانکو و همکاران (۲۰۲۱)، در پژوهش خود بیان داشتند در زمانی که گزارش‌های سالانه خوانایی کمتری دارند، حسابرسان تلاش بیشتری را صرف حسابرسی صورت‌های مالی می‌نمایند (Blanco et al., 2021). دشموخ و و ژائو (۲۰۲۰)، در پژوهش خود دریافتند شرکت‌هایی که توسط موسسه‌های بین‌المللی بزرگ مورد حسابرسی قرار می‌گیرند گزارش‌های مالی با خوانایی پایین‌تری ارائه می‌نمایند و همچنین تخصص صنعت حسابرس بر خوانایی آن گزارش‌ها تأثیری نمی‌گذارد (Deshmukh & Zhao, 2020). محمدی و نقش‌بندی (۲۰۱۹)، در پژوهشی بیان داشتند که بین استقلال کمیته حسابرسی و خوانایی گزارش‌های مالی، رابطه معناداری وجود دارد. همچنین بین تعداد جلسات کمیته حسابرسی و خوانایی صورت‌های مالی رابطه معناداری وجود دارد. این در حالی است که بین تخصص مالی کمیته حسابرسی و خوانایی صورت‌های مالی رابطه معنی‌داری وجود ندارد؛ بنابراین شرکت‌هایی که صورت‌های مالی با خوانایی کمتری دارند، نسبت به سایر شرکت‌ها بیشتر احتمال دارد که مرتکب تقلب شوند و در نهایت خوانایی گزارشگری مالی نقش مهمی در افزایش قابلیت پیش‌بینی تقلب صورت‌های مالی دارد (Mohammadi & Naghshbandi, 2019). رضائی پسته نوئی و صفری گرایلی (۱۳۹۷)، بیان داشتند خوانایی گزارشگری مالی، می‌تواند احتمال وقوع تقلب حسابداری در شرکت را کاهش دهد. این احتمال وجود دارد که حسابرسی با کیفیت و به‌طور خاص کشف تحریف‌های حسابرسی تأثیر زیادی بر بهبود شفافیت و کیفیت گزارش‌های ارائه‌شده توسط مدیران داشته باشد، در نتیجه گزارش‌های ارائه‌شده توسط

مدیران با حداقل پیچیدگی و به صورتی خوانا ارائه گردد؛ بنابراین با توجه به مطالب فوق فرضیه اول پژوهش به شرح ذیل مطرح می‌شود:

فرضیه اول: کیفیت حسابرسی بر خوانایی بیشتر گزارش‌های مالی تأثیر معناداری دارد. نتایج مطالعات صورت گرفته در خصوص عوامل مؤثر بر خوانایی گزارش‌های مالی شرکت‌ها (نظیر: Li, 2008; Ajina et al., 2021; Lo et al., 2017; Hasan, 2017) بیانگر آن است که عوامل مختلفی همچون مدیریت سود، استانداردهای گزارشگری مالی، قوانین بازار سرمایه درخصوص نحوه افشای اطلاعات، ویژگی‌های رفتاری و توانایی‌های مدیران می‌تواند بر خوانایی گزارشگری مالی اثرگذار باشد. پژوهش‌های متعدد صورت گرفته (نظیر: Bamber et al., 2010; Ge et al., 2011; Hasan, 2017) خوانایی گزارشگری مالی را با برخی ویژگی‌های شخصیتی مدیریت، همچون توانایی مرتبط می‌دانند. مطابق با تئوری ابهام مدیریتی، مدیران با توانایی کمتر، از انگیزه بالاتری برای کاهش شفافیت اطلاعات و در نتیجه مخفی نمودن عملکرد ضعیف خود برخوردارند تا از این طریق موجب کاهش واکنش منفی جامعه نسبت به نتایج ضعیف به‌دست آمده شوند. مطابق با این تئوری، مدیران در زمان تنگنای مالی و کسب عملکردی نامطلوب اقدام به کاهش شفافیت اطلاعات از طریق ایجاد ابهام و پیچیدگی در گزارش‌های خود می‌نمایند. براین اساس به‌منظور پیشگیری از تأثیرگذاری اطلاعات بر ارزش سهام، اطلاعاتی را که نمی‌خواهند توسط سرمایه‌گذاران بررسی شود را به صورتی پیچیده افشا می‌نمایند (میرجعفری اردکانی و همکاران، ۱۳۹۷). در مبانی مدیریت استراتژیک اشاره شده است که انگیزه مدیر برای تقویت کردن تمایلات خود باعث وسوسه شدن او به نادیده گرفتن منافع شرکت می‌شود و مطابق با نتایج برخی پژوهش‌ها (احمدی و قائمی، ۱۳۹۷؛ Li, 2008; Bloomfield, 2002)، مدیران این توانایی را دارند که اطلاعات موردنظری که تمایل به افشای آن را ندارند، از طریق افشای پیچیده و طولانی از نظر ذینفعان مخفی نگهدارند. براین اساس ریسک حسابرسی افزایش یافته و حسابرسان با خطر دادخواهی از سوی سرمایه‌گذاران مواجه خواهند شد (Abernathy et al., 2019; Rogers et al., 2011). لو (۲۰۰۶)، به استناد

تئوری نمایندگی نشان داد که خرید نظر حسابرسان از هزینه‌های نمایندگی نشأت می‌گیرد (Lu, 2006). بدین ترتیب مدیران با تحت فشار قراردادن حسابرسان در پی آن هستند تا با روش‌های مختلف، نظر حسابرسان را با خود همسو نموده تا بدین طریق حسابرسان اظهارنظری مطلوب ارائه نمایند (امیری و فخاری، ۱۳۹۹). مطابق با تئوری خرید اظهارنظر، با از بین رفتن استقلال حسابرسان منافع ذینفعان تابع اهداف گزارشگری مدیریت می‌شود (Archambeault & DeZoort, 2001). از سویی دیگر در تناقض با تئوری نمایندگی، تئوری ذینفعان مطرح است. تئوری ذینفعان، متضمن این موضوع است که مدیران شرکت باید به گونه‌ای عمل نمایند تا رفاه تمامی ذینفعان حفظ شود بدین معنی که روابط بین کلیه ذینفعان مدیریت گردیده تا مسئولیت‌هایی که در قبال آن‌ها وجود داشته است ایفا گردد؛ بنابراین مهم‌ترین چالش این تئوری کاهش عدم تقارن اطلاعاتی و ایجاد توازن بین ذینفعان است. در حقیقت مدیران باید با افزایش کیفیت گزارشگری به صورتی ملموس و مستقیم و افزایش کیفیت حسابرسی به گونه‌ای غیرمستقیم نقشی مهم در کاهش تضاد در شرکت داشته باشد (غنی زاده و همکاران، ۱۴۰۰). مطابق با برخی پژوهش‌های صورت گرفته، مدیران با توانایی بالاتر گزارش‌های مالی دقیق‌تر و با تحریف‌های کمتر ارائه می‌نمایند. همان‌طور که پیری و همکاران (۱۳۹۳)، بیان داشتند توانایی مدیران تأثیر مثبتی بر کیفیت گزارشگری مالی شرکت‌ها دارد و یا قادری و همکاران (۱۳۹۸)، بیان داشتند توانایی مدیران سطح کنترل‌های داخلی شرکت را بهبود می‌بخشد. واضح است که هرچه کنترل‌های داخلی بالاتری ارائه گردد گزارش‌های مالی با کیفیت بالاتری نیز ارائه خواهد شد که این موضوع بر کیفیت حسابرسی به عمل آمده توسط حسابرسان نیز مؤثر خواهد بود. در حقیقت مدیران توانا تر درک و شناخت بیشتری از شرایط داخلی و خارجی شرکت و صنعت مورد فعالیت خود دارند (بزرگ اصل و صالح زاده، ۱۳۹۴؛ Demerjian et al., 2013). برخی پژوهش‌های گذشته (غنی‌زاده و همکاران، ۱۴۰۰؛ Gul et al., 2018; Custódio & Metzger, 2014; Matsunaga et al., 2014; Cullinan & Roush, 2011; Durfee, 2005) نشان دادند مدیران توانا به دلیل آشنایی بیشتر با اصول و استانداردهای حسابداری می‌توانند از طریق شفافیت مالی موجب بهبود کیفیت گزارشگری مالی و

افزایش کیفیت حسابرسی گردند. این در حالی است که شفافیت و کیفیت مطلوب اطلاعات مالی، پایه و اساس تصمیم‌گیری‌های بهینه اقتصادی استفاده‌کنندگان از اطلاعات است و هدف حسابرسان نیز حفاظت از منافع سهامداران در مقابل تحریف‌ها و اشتباهات با اهمیت موجود در صورت‌های مالی است تا کیفیت حسابرسی در بالاترین سطح اطمینان انجام پذیرد. بهارمقدم و جوکار (۱۳۹۷)، بیان داشتند گزارش‌های حسابرسی عامل تقویت اعتماد سرمایه‌گذاران به اطلاعات حسابداری است و بر تمایلات آن‌ها در قیمت‌گذاری سهام مؤثر است. بدین ترتیب توانایی مدیران می‌تواند باعث گردد، تلاش حسابرسان مبنی بر ارائه خوانا و شفاف گزارش‌های مدیران تحت‌الشعاع قرار بگیرد. حسن (۲۰۱۷) به بررسی رابطه توانایی مدیریت و خوانایی گزارشگری مالی شرکت‌های آمریکایی طی سال‌های ۱۹۹۴ تا ۲۰۱۵ پرداخت و به این نتیجه رسید که شرکت‌های دارای مدیران توانمند، گزارش‌های مالی خواناتری منتشر می‌کنند (Hasan, 2017). صفری گرایلی و رضائی پشته‌نوئی (۱۳۹۶)، در راستای نظریه علامت‌دهی، در پژوهش خود به این نتیجه رسیدند که مدیران توانا می‌توانند تأثیر مثبت و معناداری را در بهبود خوانایی و شفافیت گزارش‌های مالی شرکت‌ها داشته باشند. نوروزی و همکاران (۱۳۹۹)، بیان داشتند خوانایی گزارشگری مالی موجب کاهش هزینه نمایندگی شرکت می‌گردد. همچنین به این نتیجه رسیدند که مدیران توانا می‌توانند رابطه بین خوانایی گزارش‌های مالی و هزینه نمایندگی شرکت‌ها را تعدیل نموده و این رابطه را تضعیف نمایند. نکوئی زاده و همکاران (۱۳۹۹)، بیان داشتند کیفیت حسابرسی بالاتر با کاهش اثر منفی شرایط بحرانی سبب تأثیر مثبت قدرت و توانایی مدیریت بر ارزش و عملکرد مالی شرکت می‌شود. جبارزاده کنگرلویی و رادی (۱۳۹۸)، در پژوهشی بیان داشتند توانایی مدیریت باعث کاهش عدم تقارن اطلاعاتی، عدم اطمینان اطلاعاتی و افزایش امتیاز افشای به موقع و قابلیت اتکا بودن می‌گردد. همچنین ضعف در کنترل‌های داخلی بر رابطه بین توانایی مدیران و شفافیت اطلاعات شرکتی تأثیر معناداری دارد. غنی زاده و همکاران (۱۴۰۰)، در پژوهشی به این نتیجه رسیدند که دانش مالی مدیران عامل تأثیر مثبت و معناداری بر کیفیت حسابرسی

دارد. همچنین توانایی مدیران نیز دارای تأثیر مثبت و معنادار بر کیفیت حسابرسی می‌باشد. نتیجه دیگر پژوهش حاکی از این است که توانایی مدیریت تأثیر معنی‌داری بر رابطه بین دانش مالی مدیرعامل و کیفیت حسابرسی ندارد. مطابق با تئوری نمایندگی، مدیریت به‌منظور کاهش عدم تقارن اطلاعاتی متحمل هزینه‌های حسابرسی می‌گردد و از طرفی مطابق با تئوری علامت‌دهی به‌منظور ارتقاء کیفیت افشاء اطلاعات اقدام به تغییر در خوانایی گزارش‌های خود می‌نماید. از این رو در شواهد نظری و تجربی، یک تناقض وجود دارد؛ به این صورت که این احتمال وجود دارد توانایی مدیر، رابطه کیفیت حسابرسی با خوانایی گزارش‌های مالی را تقویت یا تضعیف نماید؛ بنابراین فرضیه دوم پژوهش به شرح ذیل مطرح می‌شود:

فرضیه دوم: توانایی مدیران رابطه بین کیفیت حسابرسی و خوانایی گزارش‌های مالی را تعدیل می‌کند.

روش پژوهش

پژوهش حاضر از نظر طبقه‌بندی بر مبنای هدف، کاربردی بوده و از نظر روش اجرا (آماري) توصیفی-همبستگی می‌باشد و از نظر روش پژوهش در دسته پژوهش‌های توصیفی-پس-رویدادی قرار می‌گیرد. از سوی دیگر از منظر ماهیت داده‌ها، پژوهشی کمی بوده و از بعد نوع استدلال، پژوهشی قیاسی-استقرایی به شمار می‌آید. داده‌های موردنیاز پژوهش از طریق نرم‌افزار ره‌آورد نوین و سایت کدال و از صورت‌های مالی حسابرسی شده شرکت‌ها و گزارش‌های حسابرسی آن‌ها جمع‌آوری شده است. جامعه آماری پژوهش را شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار ایران تشکیل می‌دهد. بدین ترتیب از بین شرکت‌ها فعال بین سال‌های ۱۳۹۴ تا ۱۴۰۰ پس از اعمال محدودیت‌های ذیل، تعداد ۱۲۹ شرکت برای ۷ سال (۹۰۳ مشاهده) از جامعه آماری انتخاب گردیده است.

شرکت‌ها باید طی دوره پژوهش فعالیت مداوم در بورس اوراق بهادار ایران داشته باشند، اطلاعات موردنیاز شرکت‌ها در قلمرو زمانی پژوهش در دسترس باشد و وقفه معاملاتی بیشتر از شش ماه نداشته باشند، از دید افزونی استحقاق مقایسه سال مالی، پایان

سال مالی شرکت منتهی به ۲۹ اسفندماه بوده و تغییر سال مالی نیز نداشته باشند و نهایتاً از دید ساختار گزارشگری مجزای که شرکت‌های سرمایه‌گذاری و واسطه‌گری مالی (مؤسسات مالی و بیمه‌ها و هلدینگ‌ها و بانک‌ها و لیزینگ‌ها) دارند از مدل حذف می‌شوند.

پس از جمع‌آوری و استخراج داده‌ها جهت تجزیه و تحلیل آن‌ها از دو آمار توصیفی و استنباطی بهره گرفته شده است. در بخش آمار توصیفی، با استفاده از شاخص‌های مرکزی (نظیر میانگین، میانه) و شاخص‌های پراکندگی (نظیر انحراف معیار، چولگی و کشیدگی) به تشریح داده‌ها پرداخته می‌شود. همچنین در بخش آمار استنباطی، برای آزمون فرضیه‌ها از مدل‌های رگرسیونی چند متغیره به روش داده‌های پانل استفاده خواهد شد. در نهایت داده‌های پژوهش با استفاده از نرم‌افزار استاتا مورد تحلیل قرار گرفته است.

مدل‌ها و متغیرهای پژوهش

باتوجه به پیشینه و چارچوب نظری ارائه‌شده، مدل پژوهش از نوع رگرسیون چند متغیره می‌باشد. براین اساس مدل‌های ۱ و ۲ برای آزمون فرضیه‌های پژوهش مورد استفاده قرار گرفته است.

مدل فرضیه اول: کیفیت حسابرسی بر خوانایی بیشتر گزارش‌های مالی تأثیر معناداری دارد.

مدل (۱)

$$READ_{it} = \beta_0 + \beta_1 AQ_{it} + \beta_2 CFO_{it} + \beta_3 MBV_{it} + \beta_4 Lev_{it} + \beta_5 Age_{it} + \beta_6 ROA_{it} + \beta_7 Size_{it} + \beta_8 GROWTH_{it} + \varepsilon_{it}$$

مدل فرضیه دوم: توانایی مدیران رابطه بین کیفیت حسابرسی و خوانایی گزارش‌های مالی را تعدیل می‌کند.

مدل (۲)

$$READ_{it} = \beta_0 + \beta_1 AQ_{it} + \beta_2 DEA_{it} + \beta_3 (AQ_{it} \times DEA_{it}) + \beta_4 CFO_{it} + \beta_5 MBV_{it} + \beta_6 Lev_{it} + \beta_7 Age_{it} + \beta_8 ROA_{it} + \beta_9 Size_{it} + \beta_{10} GROWTH_{it} + \varepsilon_{it}$$

کیفیت حسابرسی (AQ)

متغیر مستقل در این پژوهش کیفیت حسابرسی بوده که به منظور تعیین کیفیت حسابرسی با استفاده از آزمون مقایسه میانگین زوجی از داده‌های مربوط به نسبت موفقیت حسابرسان در کشف تحریف‌ها استفاده شده است. بدین منظور در فایل اکسل جدولی تهیه و تعداد تحریف‌های کشف‌شده توسط حسابرسان، کشف نشده و جمع این تحریف‌ها و نسبت موفقیت حسابرسان در کشف تحریف‌ها وارد گردید. جمع تحریف‌ها از مجموع تحریف‌های کشف‌شده و کشف نشده حاصل می‌گردد، بنابراین از تقسیم تحریف‌های کشف‌شده به مجموع تحریف‌ها، می‌توان نسبت موفقیت حسابرسان در کشف تحریف‌های به دست را محاسبه نمود. این نسبت نشان‌دهنده درصد موفقیت حسابرسان در کشف تحریف‌ها نسبت به عدم کشف آن‌ها خواهد بود. تحریف‌های کشف‌شده توسط حسابرسان از بررسی صورت‌های مالی حسابرسی شده شرکت‌ها و گزارش حسابرسی، حسابرسان به دست می‌آید و میزان تحریف‌های کشف نشده توسط حسابرسان، با توجه به تعدیلات سنواتی ذکر شده در صورت‌های مالی حسابرسی شده سال آتی که در بخش یادداشت‌های توضیحی همراه سود و زیان انباشته و سود و زیان جامع بیان می‌شوند، به دست می‌آید. بدین ترتیب کیفیت حسابرسی از رابطه ذیل به دست می‌آید.

رابطه (۱)

$$\text{کیفیت حسابرسی} = \frac{\text{تحریف کشف‌های شده}}{\text{تحریف کشف‌های نشده} + \text{تحریف کشف‌های شده}}$$

تحریف‌های کشف‌شده توسط حسابرسان از بررسی صورت‌های مالی حسابرسی شده شرکت‌ها و گزارش حسابرسی، حسابرسان به دست می‌آید و میزان تحریف‌های کشف نشده توسط حسابرسان، با توجه به تعدیلات سنواتی ذکر شده در صورت‌های مالی حسابرسی شده سال آتی که در بخش یادداشت‌های توضیحی همراه سود و زیان انباشته و سود و زیان جامع بیان می‌شوند، به دست آمده است.

خوانایی گزارشگری مالی (READ)

متغیر وابسته در این پژوهش خوانایی گزارش‌های مالی می‌باشد که برای آزمایش آن برحسب پژوهش (Habib & Hasan, 2018) و (Lim et al., 2018) از شاخص فوگ استفاده شده است. در حقیقت روایی و اعتبار این شاخص به‌منظور اندازه‌گیری خوانایی متن‌های فارسی مورد تأیید پژوهش‌های همچون فضل‌الهی و ملکی‌توانا (۱۳۹۸) و دیانی (۱۳۷۹) بوده است. در این شاخص از میزان طول کلمات (جمله) و پیچیدگی کلمات (تعداد کلمات با سه یا چند بخش) به‌عنوان دو عامل مؤثر بر خوانایی استفاده شده است که محاسبه آن مطابق فرمول ذیل است:

رابطه (۲)

(میانگین تعداد کلمات بیان‌شده در جمله + درصد کلمات پیچیده) $\times 0.4 =$ شاخص فوگ

خوانایی گزارش‌های مالی به‌ترتیب ذیل تعیین می‌گردد:

۱) انتخاب یک مدل یک‌صد کلمه‌ای از سه بخش اول، وسط و آخر یک گزارش به‌نحو تصادفی.

۲) محاسبه تعداد نوشته‌های هر یک از نمونه‌ها.

۳) مشخص کردن متوسط طول جملات از طریق تقسیم تعداد کلمات به تعداد جمله‌های کامل هر مدل یک‌صد کلمه‌ای.

۴) شمارش تعداد کلمات سه‌هجایی و بیش از سه‌هجایی موجود (کلمات پیچیده) در هر کدام از متون یک‌صد کلمه‌ای

۵) کل کلمات پیچیده با تعداد متوسط کلمات در جمله با یکدیگر جمع گردیده

۶) ضرب حاصل جمع تعداد کلمات پیچیده و متوسط در جملات با عدد ثابت 0.4

۷) انجام محاسبات بندهای چهار، پنج و شش برای دو نمونه یک‌صد کلمه‌ای دیگر

۸) به دست آوردن میانگین نتیجه هر سه نمونه از راه جمع نمودن و تقسیم کردن به تعداد

رابطه بین شاخص فوگ و سطح خوانایی بدین شرح است که: $FOG \geq 18$ ؛ یعنی متن قابل خواندن نیست و بسیار پیچیده است؛ $14-18$ (متن سخت)؛ $12-14$ (متن مناسب)؛ $10-$

۱۲ (متن قابل قبول) و ۸-۱۰ (متن آسان) است. هرچه مقادیر شاخص فوگک بیشتر باشد، نشان‌دهنده خوانایی پایین‌تر گزارش‌های مالی خواهد بود. بدین ترتیب ارقام محاسبه‌شده در عدد منفی یک (۱-) ضرب می‌گردد تا از این طریق معیار مستقیم و دقیقی از خوانایی گزارش‌های مالی به دست آید (فضل الهی و ملکی توانا، ۱۳۸۹).

توانایی مدیریت (DEA)

متغیر تعدیل‌گر این پژوهش توانایی مدیریت می‌باشد. برای سنجش توانایی مدیران، از تحلیل پوششی داده‌ها (DEA)، طراحی‌شده توسط (Demerjian et al., 2013) استفاده می‌شود. در این مدل، با استفاده از اندازه‌گیری کارایی شرکت و سپس وارد کردن آن در رگرسیون خطی چندگانه به‌عنوان متغیر وابسته و کنترل ویژگی‌های ذاتی شرکت، توانایی مدیریت محاسبه می‌شود. به‌منظور اندازه‌گیری کارایی شرکت از مدل تحلیل پوششی داده‌ها استفاده می‌شود. مدل تحلیل پوششی داده‌ها، نوعی مدل آماری است که برای اندازه‌گیری عملکرد سیستم با استفاده از داده‌های خروجی و ورودی، کاربرد دارد. بدین ترتیب در گام اول با مشخص کردن متغیرهای ورودی و خروجی، ابتدا با استفاده از روش تحلیل پوششی داده‌ها اقدام به محاسبه کارایی شرکت گردیده و در گام دوم عدد حاصل‌شده که نشان‌دهنده کارایی شرکت است به‌عنوان متغیر وابسته در سمت چپ مدل (۳) قرار داده می‌شود. مقدار محاسبه‌شده مدل (۳)، معرف توانایی مدیر می‌باشد. در حقیقت اندازه کارایی (θ) که DEA تولید می‌کند، یک عدد بین ۰ و ۱ است. شرکت‌هایی که نمره آن‌ها برای کارایی یک است، شرکت‌هایی می‌باشند که از کارایی بالایی برخوردارند و در مقابل به شرکت‌هایی که نمره‌ای کمتر از یک داده می‌شود، شرکت‌هایی هستند که کارایی آن‌ها پایین‌تر است. بدین ترتیب برای کارا شدن باید هزینه‌ها را کاهش داده یا درآمدها را افزایش دهند. برای اندازه‌گیری کارایی شرکت‌ها از رابطه زیر که توسط دمی‌رجیان و همکاران طراحی‌شده، استفاده می‌شود.

رابطه (۳)

$$\max v\theta = \frac{\text{sale}}{V1\text{CoGS} + V2\text{SG\&A} + V3\text{NetPPE} + v4\text{OpsLease} + v5\text{R\&D} + V6\text{Goodwill} + V7\text{Inta}}$$

متغیر خروجی مدل فوق:

فروش (Sales) بوده که از میزان فروش شرکت به دست می آید.

همچنین متغیرهای ورودی شامل:

بهای تمام شده (CoGS): میزان بهای تمام شده کالای فروش رفته

خالص دارایی ثابت (NetPPE): خالص اموال، ماشین آلات و تجهیزات

هزینه اجاره عملیاتی (OpsLease) و هزینه پژوهش و توسعه (R&D): هزینه های

پژوهش و توسعه و اطلاعات مرتبط با اجاره ها در صورت های مالی شناسایی نمی شود

از این رو اثر این دو متغیر در مدل ها حذف شده است (حسنی و مرفوع، ۱۳۹۶).

دارایی نامشهود (Intan): خالص دارایی های نامشهود

در این مدل برای هر کدام از متغیرهای ورودی ضریب γ در نظر گرفته شده است؛

زیرا اثر همه متغیرهای ورودی بر خروجی (فروش) یکسان نیست.

از آنجایی که کارایی شرکت ها تحت تأثیر از دو عامل ویژگی های شرکتی و توانایی

مدیران است و اندازه کارایی که با استفاده از رابطه بالا به دست می آید، دربرگیرنده هر دو

عامل ویژگی های شرکتی و اقتدار یا توانایی مدیران شرکت ها می باشد؛ با توجه به هدف

پژوهش حاضر، اقدام به محاسبه عامل توانایی مدیران می گردد. به همین دلیل، اولاً یک

رگرسیون که مرتبط کارایی شرکت ها را با دست اندرکاران شرکتی نشان می دهد، استفاده

می شود:

مدل (۳)

$$\text{Firm Efficiency} = \alpha_0 + \alpha_1 \text{Ln (Total Assets)} + \alpha_2 \text{Market Share} + \alpha_3 \text{Positive Free Cash Flow} + \alpha_4 \text{Ln (Age)} + \alpha_5 \text{Foreign Currency Indicator} + \epsilon$$

در گام آخر خطاهای باقیمانده حاصل از مدل (۳)، نشان دهنده امتیاز اقتدار یا توان مدیران

خواهد بود (Demerjian et al., 2013). در رابطه بالا:

Firm Efficiency: این متغیر کارایی شرکت را نشان داده و نتایج آن مطابق با تحلیل پوششی داده‌ها به دست می‌آید.

Total Assets: این متغیر جمع دارایی‌هایی را نشان می‌دهد که از صورت‌های مالی شرکت‌ها مستخرج شده است.

Market Share: این متغیر سهم بازار هر یک از شرکت‌ها را نشان داده و خود از طریق رابطه زیر حاصل می‌شود:

Positive Free Cash Flow: نماد جریان‌های نقدی آزاد مثبت است. اگر شرکتی جریان نقدی مثبت داشته باشد، شاخص جریان‌های نقدی آزاد برابر یک و در غیر این صورت برابر صفر خواهد بود. جریان‌های نقدی آزاد به شرح زیر محاسبه می‌شود:

رابطه (۴)

$$FCF = (OP - TAXP - CIP - DPP) \div TA$$

FCF: جریان‌های نقدی آزاد

CIP: هزینه بهره پرداختنی

TAXP: مالیات پرداختنی

OP: سود عملیاتی قبل از استهلاک

DPP: سودهای تقسیمی پرداختنی

TA: جمع کل دارایی‌ها

Foreign Currency Indicator: نمایانگر ارزش خارجی است. این متغیر دوجوهی بدین طریق اندازه‌گیری می‌شود که اگر شرکت موردنظر صادرات داشته باشد، این متغیر برابر یک و در غیر این صورت برابر صفر خواهد بود.

متغیرهای کنترلی

جریان نقد عملیاتی (CFO): جریان نقد عملیاتی برابر نسبت گردش وجوه نقد عملیاتی بر کل دارایی‌ها.

فرصت‌های رشد (MBV): فرصت‌های رشد مساوی با نسبت ارزش بازار حقوق صاحبان

سهام به ارزش دفتری حقوق صاحبان سهام.

اهرم مالی (LEV): اهرم مالی برابر نسبت جمع بدهی به جمع دارایی‌ها در پایان دوره.
عمر شرکت (AGE): عمر شرکت مساوی با لگاریتم طبیعی تعداد سال‌های که از زمان تأسیس فعالیت دارد.

بازده دارایی‌ها (ROA): بازده دارایی‌ها مساوی با انتساب سود پیش از اقلام غیرعادی تقسیم بر حاصل جمع دارایی‌ها در آخر دوره مالی هست.

اندازه شرکت (SIZE): اندازه شرکت برابر لگاریتم طبیعی جمع دارایی‌ها در پایان دوره.
نسبت رشد درآمد (GROWTH): نسبت رشد درآمد، برابر است با درصد تغییر درآمد از یک سال به سال دیگر.

یافته‌ها

آمار توصیفی داده‌ها

در جدول ۱ آماره توصیفی مدل‌های پژوهش نشان داده شده است که بیانگر شاخص‌های توصیفی برای هر متغیر به صورت جداگانه می‌باشد. این شاخص‌ها معمولاً دربردارنده اطلاعات مربوط به شاخص‌های مرکزی و پراکندگی هستند که برای نمونه‌ای متشکل از ۹۰۳ سال-شرکت در بازه زمانی سال‌های ۱۳۹۴ الی ۱۴۰۰ ارائه شده است.

جدول ۱. آمار توصیفی متغیرهای پژوهش

نام متغیر	نماد	تعداد	میانگین	انحراف معیار	کمترین	بیشترین
خوانایی گزارشگری مالی	READ	۹۰۳	-۱۶/۶۷۶	۴/۷۴۱	-۲۵	-۸
کیفیت حسابرسی	AQ	۹۰۳	۰/۶۹۱۱	۰/۱۷۲	۰	۱
توانایی مدیریت	DEA	۹۰۳	۰/۰۱۱۳	۰/۰۹۱	-۰/۶۱۴	۰/۱۲۱
تعدیلات سنواتی	UDD	۹۰۳	۳/۵۵۰	۴/۳۷۵	۰	۲۵
جریان نقد عملیاتی	CFO	۹۰۳	۰/۱۱۸	۰/۱۴۸	-۰/۳۷۷	۰/۶۸۷
فرصت‌های رشد	MBV	۹۰۳	۲/۸۶۰۹	۱/۸۵۲	۰/۶۷۱	۱۱/۷۹۱
اهرم مالی	Lev	۹۰۳	۰/۵۳۱	۰/۲۲۸	۰/۰۳۷	۱/۸۲۸
عمر شرکت	Age	۹۰۳	۳/۶۸۹	۰/۳۳۱	۲/۸۳۸	۴/۲۵۲

نام متغیر	نماد	تعداد	میانگین	انحراف معیار	کمترین	بیشترین
بازده دارایی‌ها	ROA	۹۰۳	۰/۱۶۸	۰/۱۷۱	-۰/۵۸۸	۰/۶۷۶
اندازه شرکت	Size	۹۰۳	۱۵/۱۸۴	۱/۵۰۹	۱۱/۳۶۹	۲۱/۳۳۱
نسبت رشد درآمد	Growth	۹۰۳	۰/۵۵۱۴	۰/۶۹۱	-۰/۹۰۹	۶/۵۹۴

در پژوهش حاضر مقدار میانگین برای متغیر کیفیت حسابرسی برابر با ۰,۶۹ است که نشان می‌دهد ۶۹ درصد تحریفات شرکت نمونه توسط حسابرسان کشف شده است. مقدار میانگین برای متغیر اهرم مالی برابر با (۰/۵۳۱) می‌باشد که نشان می‌دهد بیشتر داده‌ها حول این عدد تمرکز یافته‌اند. مقدار انحراف معیار به عنوان اصلی ترین پارامتر پراکندگی برای خوانایی گزارشگری مالی پژوهش حاضر برابر با ۴/۷۴۱ و برای توانایی مدیریت برابر با ۰/۰۹۱ می‌باشد که نشان می‌دهد این دو متغیر به ترتیب دارای بیشترین و کمترین انحراف معیار در میان سایر متغیرها هستند. مشخصاً کمینه و بیشینه نیز نشان‌دهنده بزرگ‌ترین و کوچک‌ترین مقدار هر متغیر می‌باشد. به عنوان مثال بیشینه مقدار متغیر اهرم مالی ۱/۸۲۸ است که نشان می‌دهد در شرکت‌های نمونه شرکتی وجود دارد که کل بدهی‌های آن از کل دارایی‌ها بیشتر بوده و حقوق صاحبان سهام آن منفی است.

آمار استنباطی داده‌ها

در این بخش از پژوهش تحلیل داده‌ها مطابق با روش داده‌های ترکیبی، با رویکرد پنل دیتا انجام می‌گیرد. بدین ترتیب ابتدا متغیرها از نظر نرمال بودن و مانایی موردسنجش قرار می‌گیرند. نرمال بودن متغیرهای با آزمون جاکوبرا سنجش شده، لذا هر زمان سطح معنی‌داری آن کمتر از پنج درصد باشد، فرض صفر پژوهش در سطح اطمینان ۹۵٪ رد می‌شود.

جدول ۲. آزمون جاکوبرا

متغیر	نماد	آماره آزمون	سطح معناداری	نتیجه
خوانایی گزارشگری مالی	READ	۱۸۶/۱۷	۰/۰۰۰۰	توزیع نرمال ندارد
کیفیت حسابرسی	AQ	۳۷/۲۲	۰/۰۰۰۰	توزیع نرمال ندارد
توانایی مدیریت	DEA	۲۱۷/۸۴	۰/۰۰۰۰	توزیع نرمال ندارد
جریان نقد عملیاتی	CFO	۴۲/۴۲	۰/۰۰۰۰	توزیع نرمال ندارد

متغیر	نماد	آماره آزمون	سطح معناداری	نتیجه
فرصت‌های رشد	MBV	۱۸۲/۶۱	۰/۰۰۰۰	توزیع نرمال ندارد
اهرم مالی	Lev	۴۶/۹۲	۰/۰۰۰۰	توزیع نرمال ندارد
عمر شرکت	Age	۶۰/۳۶	۰/۰۰۰۰	توزیع نرمال ندارد
بازده دارایی‌ها	ROA	۱۲/۶۶	۰/۰۰۰۰	توزیع نرمال ندارد
اندازه شرکت	Size	۵۵/۳۰	۰/۰۰۰۰	توزیع نرمال ندارد
نسبت رشد درآمد	Growth	۴۱۹/۲۹	۰/۰۰۰۰	توزیع نرمال ندارد

همان‌طور که از جدول ۲ مشخص می‌گردد داده‌ها از توزیع نرمال برخوردار نیستند. براین اساس برای نرمال‌سازی متغیرهای پژوهش از روش حذف داده‌های پرت استفاده شده است.

آزمون مانایی متغیرها

لازم است قبل از برآورد یک مدل، مانایی متغیرهای آن مطابق با ادبیات اقتصادسنجی بررسی گردد. استفاده از آزمون‌هایی نظیر دیکی-فولر^۱ و فیلیپس-پرون^۲ برای داده‌های پانل توصیه نمی‌شود زیرا قدرت اندکی در تشخیص مانایی دارند. برای حصول اطمینان به آزمون‌های مانایی قوی‌تر در مدل‌های پانل، پیشنهاد می‌شود که داده‌ها را تجمیع^۳ نموده و سپس مانایی بررسی گردد (اندرس، ۱۳۸۶). از آزمون هادری به‌منظور بررسی وجود ریشه واحد در داده‌های پانل استفاده شده است که نتایج آن مطابق جدول ۳ می‌باشد:

جدول ۳. آزمون مانایی (هادری) برای تمامی متغیرهای پژوهش

نام متغیر	نماد	آماره آزمون	سطح معناداری	نتیجه
خوانایی گزارشگری مالی	READ	۴/۳۹۰۸	۰/۰۰۰۰	مانا است
کیفیت حسابرسی	AQ	۹/۰۸۰۲	۰/۰۰۰۰	مانا است
توانایی مدیریت	DEA	۱/۹۹۲۹	۰/۰۲۳۱	مانا است
جریان نقد عملیاتی	CFO	۵/۹۶۷۰	۰/۰۰۰۰	مانا است

1. Dicky Fuller

2. Philips Pron

3. pool

نام متغیر	نماد	آماره آزمون	سطح معناداری	نتیجه
فرصت‌های رشد	MBV	۴/۵۲۳۷	۰/۰۰۰۰	مانا است
اهرم مالی	Lev	۷/۵۶۳۱	۰/۰۰۰۰	مانا است
عمر شرکت	Age	۱۸/۹۸۴۹	۰/۰۰۰۰	مانا است
بازده دارایی‌ها	ROA	۴/۹۱۲۴	۰/۰۰۰۰	مانا است
اندازه شرکت	Size	۱۶/۰۷۲۴	۰/۰۰۰۰	مانا است
نسبت رشد درآمد	Growth	۶/۸۴۴۴	۰/۰۰۰۰	مانا است

همانگونه که از اعداد ارائه شده در جدول ۳ مشخص است، سطح معنی‌داری همه متغیرهای پژوهش در آزمون هادری کمتر از ۵ درصد بوده و این موضوع بیانگر مانایی متغیرها است.

در ادامه از آزمون چاو و هاسمن استفاده شده است که نتایج آزمون چاو نشان‌دهنده پذیرش الگوی داده‌های تابلویی (پانل) می‌باشد. همچنین نتایج آزمون هاسمن بیانگر پذیرش اثرات ثابت است. از طرفی دیگر جهت بررسی شرط عدم ناهمسانی واریانس از آزمون والدتعدیل شده استفاده شده است که این امر نیز بیانگر وجود ناهمسانی واریانس در جملات اخلاص می‌باشد، این مشکل در تخمین نهایی مدل با روش حداقل مربعات تعمیم‌یافته^۱ رفع شده است و در نهایت به منظور بررسی استقلال خطاها از یکدیگر از آزمون وولدریج استفاده گردید. با توجه به نتایج حاصله این آزمون می‌توان گفت که مدل‌ها از خودهمبستگی سریالی برخوردار است. در نهایت این مشکل در تخمین نهایی مدل‌ها نیز با اجرای دستور رفع خودهمبستگی^۲ مرتفع شده است. نتایج آزمون‌های فوق در پایان جداول نتیجه آزمون هر فرضیه ارائه شده است.

تحلیل نتایج آزمون فرضیه اول پژوهش

در فرضیه اول پژوهش مطرح گردید کیفیت حسابرسی بر خوانایی گزارش‌های مالی تأثیر مثبت دارد. بدین ترتیب تأثیر کشف تحریف‌های حسابرسی بر خوانایی گزارش‌های مالی

1. GLS

2. Auto Correlation

موردسنجش قرار گرفت. نتایج حاصل از برازش مدل اول پژوهش در جدول ۴ ارائه شده است. همان‌طور که مشاهده می‌شود مقدار ضریب و احتمال متغیر کیفیت حسابرسی در مدل ۱ به ترتیب برابر با ۰/۰۳۱ و ۲/۲۵ است. در جدول ۴ ضرایب مثبت نشان از تأثیر مستقیم هر متغیر بر متغیر وابسته یعنی خوانایی گزارش‌های مالی دارد و بالعکس. از طرفی معنادار بودن تأثیر آن متغیر بر متغیر وابسته را می‌توان از آماره کمتر از ۰/۵ هر متغیر دانست.

جدول ۴. تأثیر کیفیت حسابرسی بر خوانایی گزارش‌های مالی

متغیر وابسته: خوانایی گزارش‌های مالی						
متغیرها	نماد	ضرایب	خطای استاندارد	آماره z	سطح معناداری	هم‌خطی
کیفیت حسابرسی	AQ	۰/۰۳۱	۰/۰۱۴	۲/۲۵	۰/۰۲۱	۱/۰۲
جریان نقد عملیاتی	CFO	۰/۱۸۴	۰/۰۲۵	۷/۳۶	۰/۰۰۰	۱/۴۱
فرصت‌های رشد	MBV	۰/۰۰۴	۰/۰۰۲	۱/۹۲	۰/۰۵۱	۱/۳۲
اهرم مالی	Lev	-۰/۰۴۴	۰/۰۳۱	-۱/۴۲	۰/۱۵۱	۱/۶۲
عمر شرکت	Age	-۰/۰۱۶	۰/۰۱۷	-۰/۹۵	۰/۳۳۴	۱/۰۳
بازده دارایی‌ها	ROA	۰/۰۹۱	۰/۰۳۴	۲/۶۴	۰/۰۰۹	۲/۵۲
اندازه شرکت	Size	-۰/۰۰۱	۰/۰۰۲	-۰/۶۵	۰/۵۰۰	۱/۱۳
نسبت رشد درآمد	Growth	۰/۰۱۱	۰/۰۰۵	۲/۱۷	۰/۰۲۶	۱/۱۰
C		۰/۱۴	۰/۱۱۴	۱/۲۲	۰/۲۱۴	---
ضریب تعیین		۰/۲۸۲۳				
آماره والد		۱۹۷/۲۵				
سطح معناداری		۰/۰۰۰۰				
پذیرش الگوی داده‌های تابلویی	۰/۰۰۰۰	سطح معناداری	۱/۹۸	آماره آزمون چاو		
اثرات ثابت عرض از مبدأ	۰/۰۰۸۴	سطح معناداری	۲۰/۵۶	آماره آزمون هاسمن		
ناهمسانی واریانس	۰/۰۰۰۰	سطح معناداری	۲۶۳۱/۷۶	آماره والد تعدیل شده		
وجود خودهمبستگی سریالی	۰/۰۰۰۰	سطح معناداری	۴۲/۴۹۸	آماره وولدریج		

مطابق با جدول ۴، می‌توان بیان داشت که متغیر کیفیت حسابرسی (کشف تحریف‌های

حسابرسی) دارای ضریب مثبت و سطح معنی داری کمتر از ۵ درصد است. لذا می توان گفت کیفیت حسابرسی بر خوانایی گزارشهای مالی تأثیر مستقیم و معناداری دارد و با اطمینانی معادل ۹۵ درصد فرضیه اول پژوهش مورد پذیرش قرار می گیرد. متغیرهای کنترلی فرضیه اول شامل بازده دارایی ها، جریان نقد عملیاتی و نسبت رشد در آمد به دلیل داشتن ضریب مثبت و سطح معناداری کمتر از ۵ درصد ارتباط مستقیم و معناداری با متغیر وابسته پژوهش یعنی خوانایی گزارشهای مالی دارند. از طرفی به دلیل وجود ضریب تعیین برابر با ۲۸ درصد است می توان بیان داشت که متغیرهای مستقل و کنترلی موجود در مدل تا میزان ۲۸ درصد می توانند تغییرات متغیر وابسته را توضیح دهند. آماره والد نیز برابر با ۱۹۷/۲۱ و سطح معناداری صفر می باشد لذا می توان گفت برازش مدل از اعتبار کافی برخوردار است. در نهایت آزمون هم خطی نشان دهنده عدم وجود عامل تورم واریانس در متغیرهای مدل است.

تحلیل نتایج آزمون فرضیه دوم پژوهش

در فرضیه های دوم پژوهش مطرح گردید که توانایی مدیران، تأثیر کیفیت حسابرسی بر خوانایی گزارشهای مالی را تعدیل می نماید. نتایج حاصل از برازش مدل دوم پژوهش در جدول ۵ ارائه شده است. همان طور که مشاهده می شود در مدل ۲ مقدار ضریب و احتمال متغیر کیفیت حسابرسی به ترتیب برابر با ۰/۱۹۹ و ۷/۳۱ بوده و مقدار ضریب و احتمال متغیر توانایی مدیریت به ترتیب برابر با ۰/۰۴۵ و ۱/۳۲ می باشد. در جدول ۵ ضرایب مثبت نشان از تأثیر مستقیم هر متغیر بر متغیر وابسته یعنی خوانایی گزارشهای مالی دارد و بالعکس. از طرفی معنادار بودن تأثیر آن متغیر بر متغیر وابسته را می توان از آماره کمتر از ۰/۵ هر متغیر دانست.

جدول ۵. تأثیر رابطه تعدیل‌گری توانایی مدیران بر رابطه کیفیت حسابداری و خوانایی گزارش‌های مالی

متغیر وابسته: خوانایی گزارش‌های مالی						
متغیرها	نماد	ضرایب	خطای استاندارد	آماره z	سطح معناداری	هم‌خطی
کیفیت حسابداری	AQ	۰/۱۹۹	۰/۰۲۷	۷/۳۱	۰/۰۰۰	۱/۳۹
توانایی مدیریت	DEA	۰/۰۴۵	۰/۰۳۴	۱/۳۲	۰/۱۸۷	۲/۵۸
کیفیت حسابداری* توانایی مدیریت	AQDEA	۰/۳۶۹	۰/۰۹۳	۳/۹۵	۰/۰۰۰	۲/۴۹
جریان نقد عملیاتی	CFO	۰/۰۲۰۹	۰/۰۱۷	۱/۲۰	۰/۲۳۲	۱/۰۶
فرصت‌های رشد	MBV	۰/۰۰۲	۰/۰۰۱	۱/۴۷	۰/۱۴۲	۱/۳۴
اهرم مالی	Lev	-۰/۰۵۰۲	۰/۰۲۸	-۱/۷۹	۰/۰۷۴	۱/۶۲
عمر شرکت	Age	-۰/۰۰۹	۰/۰۱۶	-۰/۶۰	۰/۵۵۰	۱/۰۵
بازده دارایی‌ها	ROA	۰/۱۰۰۷	۰/۰۳۴	۲/۹۴	۰/۰۰۳	۲/۳۹
اندازه شرکت	Size	-۰/۰۰۴	۰/۰۰۲	-۱/۵۵	۰/۱۲۲	۱/۱۴
نسبت رشد درآمد	Growth	۰/۰۱۵	۰/۰۰۶	۲/۲۷	۰/۰۲۳	۱/۱۱
C		۰/۱۴۸	۰/۰۸۶	۱/۷۱	۰/۰۸۸	---
ضریب تعیین		۰/۳۲۵۳				
آماره والد		۲۳۹/۰۹				
سطح معناداری		۰/۰۰۰۰				
آماره آزمون چاو	۱/۹۷	سطح معناداری	۰/۰۰۰۰		پذیرش الگوی داده‌های تابلویی	
آماره آزمون هاسمن	۲۲/۷۸	سطح معناداری	۰/۰۱۱۶		اثرات ثابت عرض از مبدأ	
آماره والد تعدیل شده	۲۹۰۲/۵۷	سطح معناداری	۰/۰۰۰۰		ناهمسانی واریانس	
آماره ولدریج	۴۳/۶۰۹	سطح معناداری	۰/۰۰۰۰		وجود خودهمبستگی سریالی	

نتایج جدول ۵ نشان می‌دهد که متغیر تعاملی کیفیت حسابداری*توانایی مدیریت دارای ضریب مثبت و سطح معنی‌داری کمتر از ۵ درصد است بنابراین توانایی مدیران بر رابطه بین کیفیت حسابداری و خوانایی گزارش‌های مالی تأثیر مستقیم دارد و فرضیه دوم در سطح اطمینان ۹۵ درصد پذیرفته می‌شود. متغیرهای کنترلی فرضیه دوم شامل نسبت رشد درآمد و بازده دارایی‌ها به دلیل داشتن ضریب مثبت و سطح معناداری کمتر از ۵ درصد

ارتباط مستقیم و معناداری با متغیر وابسته پژوهش یعنی خوانایی گزارشهای مالی دارند. از طرفی به دلیل وجود ضریب تعیین برابر با ۳۲ درصد است می توان بیان داشت که متغیرهای مستقل و کنترلی موجود در مدل تا میزان ۳۲ درصد می توانند تغییرات متغیر وابسته را توضیح دهند. آماره والد نیز برابر با $293/09$ و سطح معناداری صفر می باشد لذا می توان گفت برازش مدل از اعتبار کافی برخوردار است. در نهایت آزمون هم خطی نشان دهنده عدم وجود عامل تورم واریانس در متغیرهای مدل است.

بحث و نتیجه گیری

این ذهنیت که گزارشهای مالی صرفاً حاوی اعداد و ارقام است در بین آحاد جامعه ترویج داشته، اما پژوهشهای متعددی به تأثیر زبان حسابداری بر مخاطبان بیرونی شرکت تمرکز داشته اند که این موضوع نشان دهنده اهمیت متن در گزارشگری مالی است. این بدان معناست که لحن و خوانایی گزارشهای توضیحی حسابداری، اهمیت بالایی به جهت تأثیرگذاری بر استفاده کنندگان از اطلاعات دارد. از طرفی دیگر به دلیل نبود استاندارد واحد به منظور چگونگی خوانایی گزارشهای توضیحی مالی، انتخابهای متعددی در رابطه با نحوه محتوای گزارش و حتی شکل آن پیش روی مدیریت است. بدین ترتیب این امکان برای مدیران فراهم می گردد تا از طریق دست کاری در خوانایی گزارشهای مالی، استفاده کنندگان از اطلاعات را در زمان انتخاب تصمیم درست گمراه نماید. این موضوع می تواند به دلیل داشتن تبعات مالی و بروز بحرانهای اقتصادی نقش اساسی حسابرسان را بیش از پیش پررنگ نماید چرا که حسابرسان تأثیر مهمی بر افزایش کیفیت گزارشهای مالی و کاهش انگیزه های فرصت طلبانه مدیران بر عهد دارند. براین اساس کیفیت حسابرسی به عنوان یکی از مهم ترین فاکتورهای اجرای عملیات حسابرسی در مؤسسه های حسابرسی باید مورد توجه قرار گیرد تا رسالت حسابرسی که همان اعتباردهی به صورت های مالی است در بالاترین سطح اطمینان انجام شود. کیفیت حسابرسی را می توان توانایی حسابررس در کشف و گزارش تحریف های با اهمیت صورت های مالی دانست (DeAngelo, 1981; Davidson & Neu, 1993). به همین دلیل برخلاف پژوهش های

گذشته معیار سنجش کیفیت حسابرسی در این پژوهش کمی بوده و نسبت موفقیت حسابرس در کشف تحریف‌های با اهمیت به‌عنوان معیار کیفیت حسابرسی در نظر گرفته شده است. این بدان معنی است که هرچقدر تعداد تحریفات کشف نشده توسط حساب‌برسان کمتر باشد، کیفیت حسابرسی به‌عمل‌آمده توسط آن‌ها در سطح بالاتری قرار داشته است. یافته‌های فرضیه اول پژوهش بیانگر آن است که افزایش حساسیت حساب‌برسان در رسیدگی‌های خود که منتج به کشف هرچه بیشتر تحریف‌های حسابداری و نهایتاً بهبود کیفیت حسابرسی به‌عمل‌آمده شده است، منجر به برقراری ارتباط مؤثر با مدیران در انتخاب واژگان و کلمات ساده‌تر در متن گزارش‌های مالی و کاهش پیچیدگی محتوای گزارش و در نتیجه افزایش خوانایی گزارش‌های مالی شده است. نتایج حاصل از این فرضیه مطابق با پژوهش‌های (Ajina et al., 2016) و (Hasan, 2017) و کاظمی علوم و همکاران (۱۳۹۹) می‌باشد.

مطابق با فرضیه اول پژوهش یکی از عواملی که می‌تواند بر خوانایی گزارش‌های مالی تأثیرگذار باشد، کیفیت حسابرسی به‌عمل‌آمده است. با این وجود در شرایطی که مدیران از توانایی بالایی برخوردار باشند، احتمال تعدیل این ارتباط و تحت تأثیر قرار گرفتن آن وجود خواهد داشت. همان‌گونه که پیش‌تر نیز بیان گردید (مطابق با چارچوب نظری پژوهش)، تناقضی نسبت به توانایی مدیران و ارائه گزارش‌های شفاف یا پیچیده و نیز کیفیت حسابرسی به‌عمل‌آمده وجود دارد؛ که این موضوع نشأت گرفت از تئوری‌های همچون نمایندگی و ذینفعان است؛ بنابراین در فرضیه دوم پژوهش اثر تعدیل‌کنندگی توانایی مدیران بر ارتباط بین کیفیت حسابرسی و خوانایی گزارش‌های مالی موردبررسی قرار گرفت. یافته‌های فرضیه دوم پژوهش بیان داشت، توانایی مدیران نه تنها می‌تواند ارتباط مثبت کیفیت حسابرسی بر خوانایی گزارش‌های مالی را تعدیل نماید، بلکه شدت این ارتباط را نیز افزایش خواهد داد. به عبارتی مدیران توانا در شرایط مختلف با ارائه اطلاعات شفاف، علامت مثبتی از وضعیت شرکت به بازار مخابره می‌نمایند و از این طریق هزینه‌های نمایندگی را کاهش می‌دهند. بدین ترتیب این گروه از مدیران به دلیل ایجاد مزیت رقابتی،

حفظ شهرت و جایگاه خود انگیز بیشتر برای بیان شفاف اطلاعات به بازار دارند. نتایج حاصل از این فرضیه مطابق با تئوری ذینفعان بوده و با پژوهش‌های (Gul et al., 2018) و (Jiang et al., 2013) و (Francis et al., 2008) و نکوئی‌زاده و همکاران (۱۳۹۹)، طاهری عابد و همکاران (۱۳۹۷) و صفری گرایلی و رضائی پیت‌نوئی (۱۳۹۶) همسو می‌باشد. از طرفی دیگر با پژوهش‌های (Demerjian et al., 2013) و نوروزی و همکاران (۱۳۹۹) همخوانی ندارد.

پژوهش‌های متعددی نشان‌دهنده پیامدهای مثبت کیفیت حسابرسی است این درحالی است که پژوهش حاضر برای اولین بار نشان می‌دهد کیفیت حسابرسی بر خوانایی گزارش‌های مالی تأثیر مثبت دارد. به‌طور کلی نتایج این پژوهش بیان می‌دارد کیفیت حسابرسی به‌عمل‌آمده و توانایی مدیران، نقشی مهم در جهت افزایش کیفیت گزارش‌های مالی و شفافیت آن‌ها ایفا می‌نمایند؛ بنابراین با توجه به نتیجه آزمون فرضیه اول پژوهش می‌توان گفت کیفیت حسابرسی متغیری مهم و تأثیرگذار در جهت اعتباردهی به صورت‌های مالی و جلب اعتماد استفاده‌کنندگان از اطلاعات می‌باشد. همچنین کیفیت حسابرسی به‌عمل‌آمده از طریق ارتقا کیفیت اطلاعات مالی منجر به بهینه شدن قیمت‌گذاری و پایین آمدن هزینه سرمایه می‌گردد. بدین ترتیب پیشنهاد می‌گردد مدیران بیش‌ازپیش نسبت به سطح کیفیت اطلاعات ارائه‌شده حساس بوده و آن را از طریق به‌کارگیری حسابرسان با کیفیت کنترل نموده تا از این طریق اعتماد سرمایه‌گذاران را به خود جلب نمایند. از سویی دیگر پیشنهاد می‌شود مدیران و تدوین‌کنندگان استانداردها و دستورالعمل‌های حسابرسی توجه ویژه‌ای به ارتقای کیفیت حسابرسی داشته باشند. با توجه به نتایج آزمون فرضیه دوم پژوهش که مطابق با تئوری علامت‌دهی نیز می‌باشد و نشان می‌دهد مدیران توانا به دلیل داشتن عملکردی بهتر تمایل بالاتری به شفافیت اطلاعات دارند پیشنهاد می‌شود سرمایه‌گذاران و سایر استفاده‌کنندگان از اطلاعات به‌منظور اتخاذ تصمیم بهینه علاوه بر ویژگی‌های شرکت و کیفیت حسابرسی به‌عمل‌آمده، به توانایی مدیران آن شرکت نیز توجه ویژه‌ای داشته باشند. همچنین به مشارکت کنندگان بازار پیشنهاد می‌شود به توانایی مدیران

به عنوان یک متغیر مهم در راستای کاهش مشکلات نمایندگی و ارتقای علامت‌دهی به بازار توجه داشته باشند. به مراکز و نهادهای مربوطه به آموزش مدیران و حسابداران نیز پیشنهاد می‌گردد به ارتقای اخلاقیات و توسعه فرهنگ کاری توجه ویژه‌ای داشته باشند. با توجه به اینکه در این پژوهش از معیار کشف تحریف‌های حسابرسی به منظور سنجش کیفیت حسابرسی استفاده شده است لذا پیشنهاد می‌گردد سایر معیارهای سنجش کیفیت حسابرسی نیز مورد بررسی قرار گیرد. همچنین به منظور انجام پژوهش‌های بیشتر در این خصوص پیشنهاد می‌گردد سایر متغیرهای شخصیتی و رفتاری مدیران و همچنین ریسک‌های مختلف مؤثر بر شرکت به عنوان متغیری میانجی یا تعدیل‌گر بر ارتباط بین کیفیت حسابرسی و خوانایی گزارش‌های مالی مورد سنجش قرار گیرند. در انتها محدودیت فراگیر و مهمی که در پژوهش‌های مرتبط با خوانایی گزارش‌های مالی می‌توان به آن اشاره نمود، نبود معیار بومی و داخلی به منظور اندازه‌گیری خوانایی گزارش‌های مالی است. همچنین عدم تعدیل اقلام صورت‌های با شاخص‌های کلان اقتصادی که می‌تواند وضعیت مالی شرکت را تحت تأثیر دهد، محدودیت دیگری است که می‌تواند بر نگرش و تصمیم‌گیری مدیران تأثیرگذار باشد.

تعارض منافع

نویسندگان هیچ‌گونه تعارض منافی ندارند.

ORCID

Mahdi Saghafi

Azam Pouryousof

Ali Shirzadi

<http://orcid.org/0000-0001-6329-1202>

<http://orcid.org/0000-0002-2316-0483>

<http://orcid.org/0009-0002-7712-5349>

منابع

- احمدی، آمنه و قائمی، محمدحسین. (۱۳۹۷). مدیریت سود واقعی و خوانایی گزارشگری مالی. پژوهشهای کاربردی در گزارشگری مالی، ۷(۱۳)، ۴۵-۷۲.
- امیری، اسماعیل و فخاری، حسین. (۱۳۹۹). شاخص ترکیبی برای خرید اظهارنظر حسابرسان مبتنی بر فن تحلیل ممیزی. بررسیهای حسابداری و حسابرسی، ۲۷(۱)، ۳۱-۱۰. 10.22059/ACCTGREV.2020.290386.1008287
- اندرس، والتر. (۱۳۸۶)، اقتصاد سنجی سریهای زمانی با رویکرد کاربردی، ترجمه مهدی صادقی و سعید شوالپور، انتشارات دانشگاه امام صادق (ع)، تهران، جلد ۱، صص ۲۵۳.
- بزرگ اصل، موسی و صالحزاده، بیستون. (۱۳۹۳). توانایی مدیریت و کیفیت اقلام تعهدی. مجله دانش حسابداری، ۵(۱۷)، ۱۱۹-۱۳۹. 10.22103/JAK.2014.727
- بهارمقدم، مهدی و جوکار، حسین. (۱۳۹۷). اثر تعدیل کنندگی کیفیت حسابرسی بر تمایلات سرمایه گذاران در قیمت گذاری سهام. مطالعات تجربی حسابداری مالی، ۱۵(۵۷)، ۱۲۳-۱۴۶. <https://doi.org/10.22054/qjma.2018.8916>
- پیری، پرویز، دیدار، حمزه و خدایاریگانه، سیما. (۱۳۹۳). بررسی تأثیر توانایی مدیریت بر کیفیت گزارشگری مالی در طول چرخه عمر شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. نشریه پژوهشهای حسابداری مالی، ۶(۳)، ۹۹-۱۱۸. 20.1001.1.23223405.13
- جبارزاده کنگرلویی، سعید و رادی، یاسر. (۱۳۹۸). بررسی تأثیر توانایی مدیریت بر شفافیت شرکتی با تأکید بر اثر تعدیل گری ضعف کنترل های داخلی در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. نشریه پژوهشهای حسابداری مالی، ۱۱(۱)، ۵۵-۸۰. 10.2
- حسنی القار، مسعود و مرفوع، محمد. (۱۳۹۶). بررسی تأثیر توانایی مدیریت بر سیاست تقسیم سود. پژوهشهای تجربی حسابداری، ۷(۱)، ۱۰۳-۱۲۹. 10.22051/JERA.2017.12065.1
- دیانی، محمدحسین. (۱۳۷۹). سنجش خوانایی نوشته های فارسی، خوانانویسی برای کودکان، نوسودان و نوجوانان. انتشارات کتابخانه رایانه ای، مشهد.
- رضائی پتیه نوئی، یاسر و صفری گرایلی، مهدی. (۱۳۹۷). خوانایی گزارشگری مالی و احتمال گزارشگری مالی متقلبانه. نشریه پژوهشهای حسابداری مالی، ۱۰(۴)، ۴۳-۵۸. 10.2210

8/FAR.2019.113858.1337

صفری گرایلی، مهدی و رضائی پسته نوئی، دکتر یاسر. (۱۳۹۷). توانایی مدیریت و خوانایی

گزارشگری مالی: آزمون نظریه علامت دهی. دانش حسابداری، ۹(۲)، ۱۹۱-۲۱۸. 10.22.218

103/JAK.2018.11261.2548

طاهری عابد، رضا، علی نژاد ساروکلانی، مهدی و فغانی ماکرانی، خسرو. (۱۳۹۷). توانایی، دانش

مالی مدیران عامل و شفافیت گزارشگری مالی، دانش حسابداری مالی، ۵(۲)، ۸۵-۱۱۰. 1

0.30479/JFAK.2018.1440

غنی زاده، بهرام، دستگیر، محسن و سروش یار، افسانه. (۱۴۰۰). تأثیر دانش مالی مدیران عامل بر

کیفیت حسابرسی با در نظر گرفتن اثر تعدیل کننده توانایی مدیریت. پیشرفت های

حسابداری، ۱۳(۱)، ۲۹۹-۳۳۴. 10.22099/JAA.2021.41488.2166

فغفور مغربی، یگانه، سجادی، سید حسین، اثنی عشری، حمیده و رضاییان، علی. (۱۳۹۹). تأثیر

احساس زبانی، خوانایی و سبک پردازش اطلاعات (خبرگی) بر قضاوت سرمایه گذاران:

شواهد آزمایشی. مطالعات تجربی حسابداری مالی، ۱۷(۶۵)، ۱-۳۴. <https://doi.org/10.22054/qjma.2020.47931.2080>

22054/qjma.2020.47931.2080

فضل الهی، سیف اله و ملکی توانا، منصوره. (۱۳۸۹). روش شناسی تحلیل محتوا با تأکید بر

تکنیک های خوانایی سنجی و تعیین ضریب درگیری متون. عیار پژوهش در علوم انسانی.

۱۲(۱). ۷۱-۹۴.

قادری، کاوه، قادری، صلاح الدین و قادرزاده، سید کریم. (۱۳۹۸). نقش توانایی مدیریت در

ارتقای کیفیت کنترل داخلی. پژوهش های تجربی حسابداری، ۹(۱)، ۷۱-۹۲. 10.22051

/JERA.2017.16119.1715

میرجعفری اردکانی، سیداحمد، عبدالرحیمیان، محمدحسین و احمدخانی، مسعود. (۱۳۹۷). بررسی

رابطه بین تغییرات سود با خوانایی گزارش سالانه شرکت های پذیرفته شده در بورس

اوراق بهادار تهران. مطالعات کاربردی در علوم مدیریت و توسعه. ۳(۴). ۱-۱۱.

نمازی، محمد، بایزدی، انور و جبارزاده کنگرلویی، سعید. (۱۳۹۰). بررسی رابطه بین کیفیت

حسابرسی و مدیریت سود. نشریه تحقیقات حسابداری و حسابرسی، ۲(۹)، ۴-۲۲. 10.22.22

034/IAAR.2011.104758

نکوئی زاده، شکوفه، دستگیر، محسن و علی احمدی، سعید. (۱۳۹۹). تأثیر بحران اقتصادی بر

ارتباط بین قدرت مدیرعامل با ارزش و عملکرد مالی؛ نقش ویژگی های گزارشگری مالی

شرکت. مطالعات تجربی حسابداری مالی، ۱۷(۶۸)، ۱-۳۱. <https://doi.org/10.22054>

/qjma.2021.54635.2187

نوروزی، محمد، آذین فر، کاوه، عباسی، ابراهیم و داداشی، ایمان. (۱۳۹۹). طراحی مدل و ارزیابی نقش تعدیلی توانایی مدیریت بر رابطه بین خوانایی گزارشگری مالی و هزینه نمایندگی. *نشریه پژوهشهای حسابداری مالی*. ۱۲(۱). ۱-۱۸. 20.1001.1.23223405.1399.12.1.2.4

References

- Abernathy, J.L., Guo, F., Kubick, T.R. & Masli, A. (2019). Financial statement footnote readability and corporate audit outcomes. *Auditing: A Journal of Practice and Theory*, 38(2), 1-26. <https://doi.org/10.2308/ajpt-52243>
- Ajina, A., Laouiti, M., & Msolli, B. (2016). Guiding through the Fog: Does annual report readability reveal earnings management? *Research in International Business and Finance*, 38, 509–516. DOI:10.1016/j.ribaf.2016.07.021
- Archambeault, D., & DeZoort, F.T. (2001). Auditor opinion shopping and the audit committee: An analysis of suspicious auditor switches. *International Journal of Auditing*, 5(1), 33-52. DOI:10.1111/1099-1123.00324
- Asay, S., Elliott, B., & Rennekamp, K. (2017). Disclosure readability and the sensitivity of investors' valuation judgments to outside information. *The Accounting review*, 92(4), 1-25. DOI:10.2308/accr-51570
- Asay, S., Elliott, B., & Rennekamp, K. (2018). Firm performance, reporting goals and language choices in narrative disclosures. *Journal of Accounting and Economics*. 65(2), 380-398. DOI:10.1016/j.jacceco.2018.02.002
- Bamber, L.S., Jiang, J., & Wang, I.Y. (2010). What's my style? The influence of top managers on voluntary corporate financial disclosure. *Accounting Review*, 85(4), 1131-1162. <https://doi.org/10.2308/accr.2010.85.4.1131>
- Banerjee, S., Humphery-Jenner, M., Nanda, V., & Tham, T. M. (2018). Executive overconfidence and securities class actions. *Journal of Financial and Quantitative Analysis*, 53(6), 2685. DOI:10.1017/S0022109018001291
- Bloomfield, R.J. (2002). The incomplete revelation hypothesis' and financial reporting. *Accounting Horizons*, 16, 233–243. <https://doi.org/10.2308/acch.2002.16.3.233>
- Blanco, B., Coram, P., Dhole, S., & Kent, P. (2021). How do auditors respond to low annual report readability?. *Journal of Accounting and*

- Public Policy*, 40(3), 106769. <https://doi.org/10.1016/j.jaccpubpol.2020.106769>
- Bonsall, S.B., & Miller, B.P. (2017). The impact of narrative disclosure readability on bond ratings and the cost of debt. *Review of Accounting Studies*, 22(2), 608–643. DOI: 10.1007/s11142-017-9388-0
- Chang, Y.Y., Dasgupta, S., & Hilary, G. (2010). CEO ability, pay, and firm performance. *Management Science*, 56(10), 1633-1652. DOI:10.1287/mnsc.1100.1205
- Cullinan, C. P., & Roush, P. B. (2011). Has the likelihood of appointing a CEO with an accounting/finance background changed in the postSarbanes Oxley era? *Research in Accounting Regulation*, 23(1), 71-77. <https://doi.org/10.1016/j.racreg.2011.03.005>
- Custódio, C., & Metzger, D. (2014). Financial expert CEOs: CEO's work experience and firm's financial policies, *Journal of Financial Economics*, 114(1), 125–154. <https://doi.org/10.1016/j.jfineco.2014.06.002>
- Davidson, R.A. & Neu, D. (1993). A Note on the Association between Audit Firm Size and Audit Quality. *Contemporary Accounting Research*, 9(2), 479-488.
- Demerjian, P., Lev, B., Lewis, M., & MacVay, S. (2013). Managerial ability and Earnings quality. *The Accounting Review*, 88(2), 463-498. DOI:10.2139/ssrn.1650309
- DeAngelo, L. (1981), Auditor Size and Audit Quality. *Journal of Accounting and Economics*, 3, 297–322.
- Deshmukh, A., & Zhao, X. (2020). Audit Quality and Readability of the Annual Reports. *International Journal of Strategic Decision Sciences*, 11(1), 76-90. DOI:10.4018/IJSDS.2020010105
- Durfee, D. (2005). Why more companies are tapping their finance chiefs for CEO, *CFO Magazin*, 1(10), 45–52.
- DuBay, W.H. (2004). The Principles of Readability. *Impact Information*, Costa Mesa, CA. 1-77.
- Ertugrul, M., Lei, J., Qiu, J., & Wan, C. (2017). Annual Report Readability, Tone Ambiguity, and the Cost of Borrowing. *Journal of Financial and Quantitative Analysis*, 52(2), 811-836.
- Financial Reporting Council, (2016). *International standard on auditing (UK) 720. The auditor's responsibilities relating to other information*. Available at [https://www.frc.org.uk/getattachment/11b5e047-a2d7-4674-8281-cc57ec3d5e66/ISA-\(UK\)-720_Revised-June-2016.pdf](https://www.frc.org.uk/getattachment/11b5e047-a2d7-4674-8281-cc57ec3d5e66/ISA-(UK)-720_Revised-June-2016.pdf)
- Francis, J., Huang, A.H., Rajgopal, S., & Zang, A. Y. (2008). CEO reputation and earnings quality, *Contemporary Accounting Research*, 25(1), 109-147.
- Ge, W., Matsumoto, D., & Zhang, J.L. (2011). Do CFOs have style? An

- empirical investigation of the effect of individual CFOs on accounting practices. *Contemporary Accounting Research*, 28(4), 1141-1179. DOI:10.1111/j.1911-3846.2011.01097.x
- Gul, A.F., Khedmati, M., Lim, E. K.Y., & Navissi, F. (2018). Managerial ability, financial distress, and audit fees, *Accounting Horizons*, 32(1), 29–51. DOI:10.2308/acch-51888
- Habib, A., & Hasan, M.M. (2018). Business strategies and annual report readability. *Accounting and Finance, Forthcoming*. Available at <https://ssrn.com/abstract=3183253>.
- Hasan, M.M. (2017). *Managerial ability, annual report readability and disclosure tone* (April 23, 2017). Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=2957135>.
- International Federation of Accountants. (2012). *International standard on auditing (ISA) 720 (revised): The auditor's responsibilities relating to other information in documents containing or accompanying audited financial statements and the auditor's report thereon*, Available at <https://www.ifac.org/system/files/publications/files/ISA-720-The-Auditor%27s-Responsibilities-Relating-to-Other-Information-in-Documents.pdf>.
- Jiang, F., Zhu, B., & Huang, J. (2013). CEO's financial experience and earnings management. *Journal of Multinational Financial Management*, 23(3), 134-145. DOI:10.1016/j.mulfin.2013.03.005
- Karamanou, I. & Vafeas, N. (2005). The Association Between Corporate Boards, Audit Committees, and Management Earning Forecasts: An Empirical Analysis. *Journal of Accounting Research*, 43(3). 453-486. DOI:10.1111/j.1475-679X.2005.00177.x
- Lim, E. K.Y., Chalmers, K., & Hanlon, D. (2018). The influence of business strategy on annual report readability, *Journal of Accounting and Public Policy*, 37(1), 65-81.
- Li, F. (2008). Annual report readability, current earnings, and earnings persistence. *Journal of Accounting and Economics*, 45(2), 221–247. <https://doi.org/10.1016/j.jacceco.2008.02.003>
- Lo, K., Ramos, F., & Rogo, R. (2017). Earnings management and annual report readability. *Journal of Accounting and Economics*, 63(1), 1-25.
- Lu, T. (2006). Does opinion shopping impair auditor independence and audit quality?, *Journal of Accounting Research*, 44(3), 561-583.
- Luo, J-H., Li, X., & Chen, H. (2018). Annual Report Readability and Corporate Agency Costs. *China Journal of Accounting Research*, 11(3). <https://doi.org/10.1016/j.cjar.2018.04.001>.
- Malmendier, U., & Tate, G. (2008). Who makes acquisitions? CEO overconfidence and the market's reaction. *Journal of Financial Economics*, 89(1), 20–43.

- Matsunaga, S. R., Wang, Sh., & Yeung, P.Y. (2014). *Does Appointing a Former CFO as CEO Influence a Firm's accounting and Disclosure Policies?* https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2206523, 1-49. DOI:10.2139/ssrn.2206523
- Mohammadi, S., & Naghshbandi, N. (2019). Audit Committee Attributes and Readability of Financial Statement Footnotes. *Iranian Journal of Accounting, Auditing and Finance*, 3(2), 43-63. doi: 10.22067/IJAAF.V3I2.88794
- Public Company Accounting Oversight Board [PCAOB]. (2004). *Auditing standard no. 2, an audit of internal control over financial reporting performed in conjunction with an audit of financial statements*. Retrieved from <https://pcaobus.org/Standards/Auditing>.
- Public Company Oversight Board (2013). *PCAOB Release No. 2013-005*. https://pcaobus.org/Rulemaking/Docket034/Release_2013-005_ARM.pdf.
- Rennekamp, K. (2012). Processing fluency and investors' reactions to disclosure readability. *Journal of Accounting Research*, 50, 1319-1354. DOI:10.2139/ssrn.1881847
- Rogers, J., Van Buskirk, A., & Zechman, S. C. (2011). Disclosure Tone and Shareholder Litigation. *The Accounting Review*, 86(6), 2155-2183.
- Wolfe, D. T., & Hermanson, D. R. (2004). The fraud diamond: Considering the four elements of fraud. *The CPA Journal*, 74 (12), 38-42.

References [In Persian]

- Ahmadi, A., & Ghaemi, M. H. (2019). Real Earnings Management and Financial Reporting Readability. *Applied Research in Financial Reporting*, 7(2), 45-72. [In Persian]
- Amiri, E., & Fakhari, H. (2020). A Composite Index for Audit Opinion Shopping Based on Discriminant Analysis Technique. *Accounting and Auditing Review*, 27(1), 1-31. doi: 10.22059/ACCTGREV.2020.290386.1008287. [In Persian]
- Anders, W. (2007), Time series econometrics with an applied approach, translated by Mehdi Sadeghi and Saeed Shawalpour, *Imam Sadegh University Press*, Tehran, 1, 253. [In Persian]
- Bozorgasl, M., & Salehzadeh, B. (2014). Managerial Ability and Accruals Quality. *Journal of Accounting Knowledge*, 5(17), 119-139. doi: 10.22103/JAK.2014.727. [In Persian]
- Baharmoghaddam, M., & Jokar, H. (2018). The Effect of Moderating Audit Quality on Investor Sentiment in Stock Pricing. *Empirical Studies in Financial Accounting*, 15(57), 123-146. <https://doi.org/10.22054/qjma.2018.8916>. [In Persian]
- Piri, P., Didar, H., & Khodayar Yeganeh, S. (2014). Investigating the Effect

- of Management Ability on the Financial Reporting Quality during Life Cycle, of the Companies Listed Companies in Tehran Stock Exchange. *Financial Accounting Research*, 6(3), 99-118. 20.1001.1.2 3223405.1393.6.3.8.2. [In Persian]
- Jabbarzadeh Kangarluie, S., & Radi, Y. (2019). Investigating the Impact of Managerial Capacity on Corporate Transparency, Emphasizing the Moderation of Weaknesses in Internal Controls in Companies Acquired in Tehran Stock Exchange. *Financial Accounting Research*, 11(1), 55-80. doi: 10.22108/FAR.2019.110456.1248. [In Persian]
- Hasani alghar, M., & Marfou, M. (2017). The Impact of Managerial Ability on Dividend Policy. *Empirical Research in Accounting*, 7(1), 103-129. doi: 10.22051/JERA.2017.12065.1462. [In Persian]
- Dayani, M.H. (2000). *Assessing the readability of Persian writings, reading writing for children, novices and teenagers*. Computer Library Publications, Mashhad. [In Persian]
- Rezaei Pitenoei, Y., & Safari Qerayli, M. (2019). Financial reporting readability and the likelihood of fraudulent financial reporting. *Financial Accounting Research*, 10(4), 43-58. doi: 10.22108/FAR.2019.113858.1337. [In Persian]
- Safari Gerayli, M., & Rezaei pitenoei, Y. (2018). Managerial Ability and Financial Reporting Readability: A Test of Signaling Theory. *Journal of Accounting Knowledge*, 9(2), 191-218. doi: 10.22103/JAK.2018.11 261.2548. [In Persian]
- Taheri Abed, R., Alinezhad Sarokolaei, M., & Faghani Makerani, K. (2018). Ability, CEOs's Financial Knowledge and Financial Reporting Transparency. *Financial Accounting Knowledge*, 5(2), 85-110. doi: 10.30479/JFAK.2018.1440. [In Persian]
- Ghanizadeh, B., Dastgir, M., & Soroushyar, A. (2021). The Effect of CEO's financial knowledge on Audit Quality: Considering the Moderating Effect of Managerial Ability CEO's financial knowledge. *Journal of Accounting Advances*, 13(1), 299-334. doi: 10.22099/JAA.2021.41488 .2166. [In Persian]
- Faghfour Maghrebi, Y., Sajadi, S. H., Esnaashari, H., & Rezaeian, A. (2020). The Effect of Language Sentiment, Readability and Information Processing Style (sophistication) on Investors' Judgment: Experimental Evidence. *Empirical Studies in Financial Accounting*, 1 7(65), 1-34. doi: <https://doi.org/10.22054/qjma.2020.47931.2080>. [In Persian]
- Fazl Elhi, S.E., & Melki Tawana, M. (2010). Methodology of content analysis with emphasis on readability measurement techniques and determination of content coefficient of texts. *The standard of research in humanities*. 2(1). 71-94. [In Persian]

- Ghaderi, K., Ghaderi, S., & Ghaderzadeh, K. (2019). Managerial Ability and Internal Control Quality. *Empirical Research in Accounting*, 9(1), 71-92. doi:10.22051/JERA.2017.16119.1715. [In Persian]
- Mirjafari Ardakani, S.A., Abdul Rahimian, M.H., & Ahmadkhani, M. (2017). Examining the relationship between profit changes and the readability of the annual report of companies admitted to the Tehran Stock Exchange. *Applied studies in management and development sciences*. 3(4). 1-11. [In Persian]
- Namazi, M., Bayazidi, A., & Jabarzadeh Kangarloie, S. (2011). Investigating the Relationship between Audit Quality and Earnings Management of Companies Listed in Tehran Stock Exchange. *Accounting and Auditing Research*, 3(9), 4-21. doi: 10.22034/IAAR.2011.104758. [In Persian]
- Nekouezadeh, S., Dastgir, M., & Aliahmadi, S. (2020). The Impact Of the Economic Crisis on the Relationship between the CEO Power on Firm Value and the Financial Performance; The Role of Company's Financial Reporting Characteristics. *Empirical Studies in Financial Accounting*, 17(68), 1-31. doi: <https://doi.org/10.22054/qjma.2021.54635.2187>. [In Persian]
- Norouzi, M., Azinfar, K., Abbasi, E., & Dadashi, I. (2020). Modeling the Moderating Role of Management Ability in the Relationship between Financial Reporting Readability and Agency Cost. *Financial Accounting Research*, 12(1), 1-18. doi: 20.1001.1.23223405.1399.12.1.2.4. [In Persian]

استناد به این مقاله: ثقفی، مهدی، پوریوسف، اعظم، شیرزادی، علی. (۱۴۰۲). کشف تحریفهای حسابرسی و خوانایی گزارشهای مالی؛ با تأکید بر نقش تعدیلی توانایی مدیران، مطالعات تجربی حسابداری مالی، ۲۰(۸۰)، ۲۱۵-۲۵۴
DOI: 10.22054/qjma.2024.76216.2502

Empirical Studies in Financial Accounting is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.